สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น
Khonkaen Provincial Health Office

กรมการแพทย์
โรงพยาบาลธัญญารักษ์ขอนแก่น

โรงพยาบาลขอนแก่น

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโนนม่วง
ตำบลศิลา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4
จังหวัดขอนแก่น

เยาวชนมีศักยภาพสามารถพัฒนาตนเองได้
เปลี่ยนแปลงได้ หากได้รับโอกาส

มูลนิธิไทยอาทร

136/57 ซ.ชาญอุทิศ ถ.มะลิวัลย์ อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000
โทรศัพท์ 043-239983 โทรสาร 043-239983 Mobile 087-9489519
E:mail : tcf.kk@hotmail.com , nooying2003@hotmail.com

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา โทร. 081-7174207 www.klungnana.com

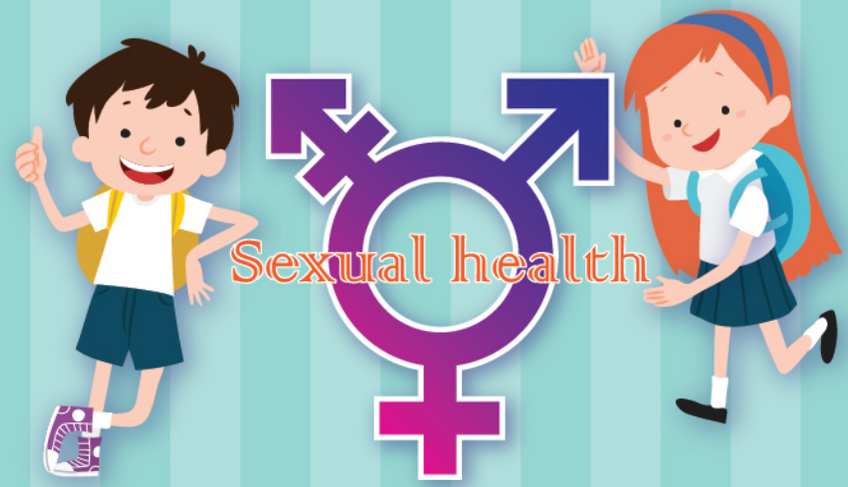
สสส
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

มูลนิธิไทยอาทร

ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4
จังหวัดขอนแก่น

เอดส์เน็ท
AIDSNet

สุขภาวะทางเพศ หลังกำแพง

บทเรียน การทำงานสุขภาวะทางเพศ
ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4 จังหวัดขอนแก่น

จิราภรณ์ จงสถิตรักษ์
มูลนิธิไทยอาทร

ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน
เขต 4 จังหวัดขอนแก่น

สุขภาวะทางเพศหลังกำแพง

ภายใต้โครงการสร้างเสริมสุขภาวะทางเพศในเด็กและเยาวชน
ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จ.ขอนแก่น
โดย มูลนิธิไทยอาทร

สนับสนุนโดย
มูลนิธิพัฒนาเครือข่ายเอดส์ สำนักงานภาคอีสาน (เอดส์เน็ท)
และ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

โครงการสร้างเสริมสุขภาวะทางเพศ ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4 จังหวัดขอนแก่น

จัดทำโดย มูลนิธิไทยอาทร
136/57 ซ.ชาญอุทิศ ถ.มะลิวัลย์ อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000
โทรศัพท์ 087-9489519 , 081-9750956

สนับสนุนโดย มูลนิธิพัฒนาเครือข่ายเอดส์ (เอดส์เน็ท) สำนักงานภาคอีสาน
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

จัดพิมพ์โดย มูลนิธิพัฒนาเครือข่ายเอดส์ (เอดส์เน็ท) สำนักงานภาคอีสาน
9/32 หมู่บ้านพิมานธานี ต.เมืองเก่า อ.เมือง จ.ขอนแก่น
40000

พิมพ์ครั้งที่ 1 มกราคม 2561 จำนวน 1,000 เล่ม

คณะทำงาน จ.อ.นิมิตร ทวยนันท์
นางสาวเยาวเรศ สิทธิธรรม
นายองอาจ พรมสาลี

ที่ปรึกษา อาจารย์นนทธร ไชยเพ็ชร
ผู้เชี่ยวชาญด้านเด็กและเยาวชนด้อยโอกาส
นายเจริญ นันทะระ
ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4

บรรณาธิการ นางสาวจิราภรณ์ จงสถิตรักษ์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ นายณัฏฐ์ นงภา

พิสูจน์อักษร นางสาวสุกฤตา เจริญเวียง

คำนิยม

นายแพทย์เรืองกิตติ์ ศิริกาญจนกูล
ประธานกรรมการมูลนิธิไทยอาทร

วันที่ 4 กันยายนของทุก ๆ ปี องค์การอนามัยโลกกำหนดให้เป็น ***"วันสุขภาพทางเพศโลก"*** (World sexual health day) สำหรับปี 2560 นี้มีคำขวัญคือ ***"Love Bonding and Intimacy"*** ความรัก ความผูกพันและความใกล้ชิด มีความหมายเพื่อให้มีการสะท้อนมุมมองด้านที่เป็นความสุข สนุกสนานในการแลกเปลี่ยนพูดคุยเรื่องสุขภาพทางเพศและเพศวิถี (sexuality) กับคนที่เรารักหรือคนที่เลือก ซึ่งองค์การอนามัยโลกมองเห็นความสำคัญของสุขภาพทางเพศเป็นพื้นฐานที่จะนำไปสู่การมีความสุขของคนทุกวัย และก่อให้เกิดผลดีหลาย ๆ เรื่องของชีวิตรวมทั้งอนามัยการเจริญพันธ์ นำไปสู่การมีสังคมที่มีความสุข ปัญหาสาธารณสุขของประเทศก็จะลดลงได้มาก การที่จะบรรลุการมีสุขภาวะทางเพศของคนหลากหลายกลุ่มได้นั้นไม่ใช่เรื่องง่าย ต้องมีกรอบหรือรูปแบบการดำเนินการที่ชัดเจนที่จะเกิดผลลัพธ์ดังกล่าวได้เพราะสุขภาพทางเพศมีความครอบคลุมหลายอย่างไม่ใช่โรคใดโรคหนึ่งซึ่งผู้ที่ทำงานเรื่องนี้แต่ละหน่วยงานมีความจำเป็นที่จะต้องทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการมีสุขภาวะทางเพศตลอดช่วงชีวิตของผู้คนแต่ละกลุ่มด้วยการสร้างกิจกรรมเช่นหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพสูงเพื่อให้ได้การเปลี่ยนแปลงที่ได้ผลทั้งสุขภาพดีและปลอดภัย ตัวชี้วัดที่ติดตามสุขภาพทางเพศในเรื่องการมีเพศวิถีที่ดี (healthy sexuality) ความผิดปกติทางเพศและความเปราะบางทางเพศ สุขภาพทางเพศในวัยรุ่น ความรุนแรงทางเพศ ได้แก่ กระบวนการเช่นการมีนโยบายและบริการที่เกี่ยวข้อง ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเช่นมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ดีขึ้น ตัวชี้วัดด้านผลกระทบเช่นสุขภาพที่ดีขึ้นแสดงจากพบปัญหาสุขภาพทางเพศบางเรื่องลดน้อยลง

สุขภาวะทางเพศมีความหมายถึงการมีชีวิตทางเพศที่เป็นสุขและปลอดภัยทั้งระดับบุคคลและระดับสังคมซึ่งเชื่อมโยงกันด้วยเรื่องเพศภาวะ (Gender) เพศวิถี (sexuality) และสิทธิทางเพศ ประเด็นสุขภาวะทางเพศใน

ประเทศไทยที่สำคัญ3ด้านได้แก่ การตั้งครรภ์ไม่พร้อม เรื่องเพศกับเอดส์/โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ความรุนแรงทางเพศ มีการนำเสนอต่อสมัชชาสุขภาพแห่งชาติและคณะรัฐมนตรีรับรองในเดือนธันวาคมพ.ศ. 2551 รายงานของศูนย์นโยบายสาธารณสุขมหาวิทยาลัยมหิดล ผลการศึกษาวิจัยการสอนเพศวิถีศึกษาช่วงเดือนกันยายน 2558 - มีนาคม 2559 สำรวจนักเรียนมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา 8,837 คนและครู 692 คน พบว่าการสอนส่วนใหญ่เน้นสอนเพศวิถีในเชิงลบ ละเลยประเด็นที่สำคัญ อาทิ สิทธิทางเพศ ความเสมอภาคทางเพศ ความหลากหลายทางเพศและการเคารพสิทธิของผู้อื่น ส่วนวิธีการสอนมักเป็นการบรรยาย ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียนคิด วิเคราะห์ และสื่อสารต่อรอง ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นมาก ทำให้พบว่านักเรียนมีความเข้าใจเรื่องเพศไม่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องเพศ ขาดความตระหนักเกี่ยวกับการคุมกำเนิด มีเพศสัมพันธ์แต่ใช้ถุงยางอนามัยเพียง2ใน3 ใช้ยาคุมกำเนิดฉุกเฉินเป็นวิธีการหลักในการคุมกำเนิด ครูเกินครึ่งไม่ได้รับการอบรม ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญเพราะไม่เห็นว่าเป็นปัญหา ผู้ปกครองเห็นว่าหากสอนเรื่องเพศแล้วจะทำให้เด็กอยากลอง ข้อเสนอแนะคือการสอนเพศวิถีศึกษาที่รอบด้านควรเน้นกระบวนการเรียนรู้ให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ จัดอบรมครู กระตุ้นให้ผู้บริหารและผู้ปกครองเห็นความสำคัญ หน่วยงานของรัฐหลายกระทรวงต้องสอนอย่างเป็นระบบ องค์การยูนิเซฟแห่งประเทศไทยศึกษาข้อมูลและพบว่านักเรียนจำนวนมากขาดทักษะที่จำเป็นในการมีสุขภาวะทางเพศ ซึ่งจะส่งผลต่อการเป็นแม่วัยใส โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เป็นปัญหาหลัก การจะลดอัตราการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นหรือลดโรคติดต่อทางเพศเด็กต้องมีทักษะจัดการต่อวิถีทางเพศที่ถูกต้อง ผลการวิจัยจากหลายร้อยสังคมทั่วโลกช่วยยืนยันว่า ***“เพศวิถี”*** และ ***“เพศภาวะ”*** เป็นเงื่อนไขรากเหง้าของปัญหาเอชไอวี/เอดส์และปัญหาอนามัยเจริญพันธ์ ซึ่งเพศภาวะ เป็นเรื่องความคาดหวังและบรรทัดฐานที่สังคมมีต่อผู้หญิงและผู้ชายซึ่งแตกต่างกันโดยเฉพาะด้านพฤติกรรมหรือการแสดงออกซึ่งลักษณะและบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงและผู้ชาย ส่วนเพศวิถีจะเกี่ยวกับ ความปรารถนาทางเพศ การแสดงออกทางเพศ พฤติกรรมทางเพศ การสืบพันธุ์ ความรัก ความสุขทางเพศ รสนิยมทางเพศ และการเลือกคู่ครอง ทั้งเพศวิถี และเพศภาวะมีคุณสมบัติ 2 ประการ คือ ถูกกำหนดด้วย

วัฒนธรรมและมีความสัมพันธ์เชิงอำนาจเป็นตัวผลักดัน สังคมที่มีวัฒนธรรมแบบนิยมชาย ขาดความยุติธรรมระหว่างเพศ ไม่มีความยืดหยุ่น ไม่ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงก็จะเป็นสังคมที่จะเผชิญกับปัญหาอนามัยเจริญพันธ์ ท้องไม่พร้อม เอชไอวี/เอดส์ที่หนักหน่วงกว่าสังคมที่มีรูปแบบความสัมพันธ์หญิงชายแบบเท่าเทียม เป็นประชาธิปไตยและมีความยืดหยุ่นสูง ขณะที่สังคมไทยกำลังเผชิญกับปัญหาอนามัยการเจริญพันธ์ที่หนักหน่วงหลายด้านปัจจุบันนอกจากเรื่องท้องไม่พร้อม เอชไอวี/เอดส์แล้ว ยังมีการเจ็บป่วยและเสียชีวิตอันเนื่องมาจากการทำแท้งที่ไม่ปลอดภัย ปัญหาขาดการมีส่วนร่วมของผู้ชายเรื่องการวางแผนครอบครัว การป้องกันเอดส์และอื่น ๆ อีกมากซึ่งสะท้อนว่าวัฒนธรรมทางเพศและเพศวิถีของสังคมไทยกำลังเป็นอุปสรรคขัดขวางต่อการมีชีวิตทางเพศที่เป็นสุขและปลอดภัยของประชาชนโดยเฉพาะผู้หญิง นายแพทย์ปิยะสกล สกลสัตยากร รัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขได้เปิดงานการประชุมระดับชาติเรื่องสุขภาวะทางเพศครั้งที่ 2 วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560 เพื่อแลกเปลี่ยนมาตรการในการดำเนินงานลดปัจจัยเสี่ยงและส่งเสริมสุขภาวะทางเพศของวัยรุ่นโดยได้กล่าวว่า"การทำงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอนามัยการเจริญพันธ์ในวัยรุ่นไม่สามารถทำสำเร็จได้เพียงหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งจำเป็นต้องอาศัยการระดมสรรพกำลังและการทำงานหลายด้านร่วมกันทั้งภาครัฐภาคเอกชน มูลนิธิและภาคประชาสังคมตั้งแต่ท้องถิ่น ตำบล หมู่บ้าน จังหวัด สิ่งสำคัญในการทำงานคือต้องเข้าใจธรรมชาติของวัยรุ่น เข้าใจผู้ร่วมงานต่างหน่วยงาน เพื่อให้เข้าถึงใจวัยรุ่นและพึ่งเราได้ จะทำอย่างไรให้วัยรุ่นได้ข้อมูลการป้องกันที่ถูกต้อง ถึงเวลาแล้วที่ทุกภาคส่วนมาร่วมมือกันทำงานโดยมีเป้าหมายร่วมกัน คือ ***"ลดการตั้งครรภ์ได้ 50% ใน 10 ปี"*** สถานการณ์อนามัยการเจริญพันธ์ในวัยรุ่นในเรื่องการคลอด พ.ศ. 2559 วัยรุ่นอายุ 10-19 ปี คลอดจำนวน 94,584 คน เท่ากับ 14.2% คิดเป็นคลอด 252 คน/วันยังเป็นจำนวนที่สูงเกินมาตรฐานแต่ลดลงจาก พ.ศ. 2554 ที่คลอดจำนวน 132,180 คน เท่ากับ 16.9% มีผู้หญิงทำแท้งด้วยปัญหาเศรษฐกิจ สังคมและครอบครัวสูงถึง 62.6% โดยไม่ได้คุมกำเนิด 41.3% (ข้อมูลปี 5 8) อัตราป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นและเยาวชนอายุ 15-24 ปี (ข้อมูลจากสำนักอนามัยการเจริญพันธ์ กรมอนามัยและสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค)

ใน8โรคได้แก่หนองใน หนองในเทียม แผลริมอ่อน ฝีมะม่วง เริมที่อวัยวะเพศ หูดที่อวัยวะเพศและทวารหนักและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่น ๆ พบว่าสูงมากขึ้นทุก ๆ ปีไม่มีลดลงข้อมูลปี 2559 เท่ากับ 243.44/แสนคนสูงจากปี 2558 ที่เท่ากับ 127.1/แสน ผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่มีจำนวน 6,304 คนทุก 1 ชั่วโมงมีผู้ติดเชื้อรายใหม่เพิ่มขึ้น 1 คนและตายจากโรคเอดส์ 2 คน

รายงานฉบับนี้พยายามแสดงทั้งเพศภาวะ เพศวิถีของเด็กและเยาวชนในพื้นที่เฉพาะที่มีความเปราะบางทางเพศ นำไปสู่ความเสี่ยงที่จะเกิดปัญหาสุขภาวะทางเพศ นำเสนอข้อเท็จจริงของพฤติกรรมทางเพศของทั้งชายและหญิงและเรื่องเล่าของทั้งเยาวชนและผู้ดูแลเยาวชน รวมถึงบุคลากรจากหน่วยงานจังหวัดที่ปรับเปลี่ยนมุมมองที่มีต่อกันและกันในด้านบวกมากขึ้น การวิเคราะห์ค้นหาปัญหาที่เป็นต้นเหตุและกำหนดกิจกรรม/แนวทางการทำงานให้เกิดสุขภาวะทางเพศต่อเยาวชนโดยมีกระบวนการให้ผู้มีส่วนทั้งหมดทั้งภายในองค์กรและนอกองค์กรตั้งแต่ผู้บริหารองค์กรที่กำหนดนโยบายให้ความสำคัญ ทีมงานผู้รู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ ตัวเยาวชนมาร่วมกันทำความเข้าใจกันออกแบบการทำงานร่วมกันทำให้เกิดโมเดลที่เป็นรูปแบบที่ดีเยี่ยมจนถอดเป็นบทเรียนที่นำเสนอต่อสังคมได้ สร้างความรัก ความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด ไว้วางใจ ต่อกัน แกนนำเยาวชนมีความสามารถเปลี่ยนวิธีคิด (mind set) มีความรู้จนเกิดการยอมรับที่จะเปลี่ยนแปลงทั้งความเชื่อและการกระทำมีความตั้งใจปรารถนาดีที่ถ่ายทอดสิ่งดี ๆ ให้เพื่อน ๆ เยาวชน เยาวชนได้เข้าถึงบริการอนามัยเจริญพันธ์จากระบบการส่งต่อที่ชัดเจน รายละเอียดที่น่าสนใจในรายงานนี้ว่าทำอย่างไร เป็นเรื่องที่น่าสนใจ ผมขอชื่นชมและมองว่าโครงการนี้ได้สร้างภูมิคุ้มกันให้กับตัวเด็กและเยาวชนและสังคมต่อไป

นพ.เรืองกิตติ์ ศิริกาญจนกูล
ประธานกรรมการมูลนิธิไทยอาทร
วันที่ 30 พฤศจิกายน 2560

คำนิยม

นายวัฒนพล ไชยมณี

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัว
จังหวัดขอนแก่น

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ปัญหาสุขภาวะทางเพศในวัยรุ่นเป็นปัญหาสำคัญที่อยู่คู่กับสังคมไทยมาโดยตลอด อาจเป็นเพราะความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ขาดความยับยั้งชั่งใจ รวมถึงขาดองค์ความรู้ในการป้องกันตนเอง จากผลกระทบที่จะตามมาในภายหลัง การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่เด็กและเยาวชนที่กำลังเข้าสู่วัยรุ่น จึงเป็นหัวใจสำคัญในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากมีการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนให้เป็นผู้ที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่กลุ่มเพื่อนในวัยเดียวกันได้ จะถือเป็นความสำเร็จอย่างยิ่ง เพราะคนในวัยเดียวกันย่อมพูดจาภาษาเดียวกัน รวมทั้งเข้าอกเข้าใจซึ่งกันและกันอยู่เป็นทุนเดิม

นับเป็นโอกาสอันดีที่มูลนิธิไทยอาทรได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาข้างต้นและได้จัดกิจกรรมเสริมสร้างการเรียนรู้เรื่องสุขภาวะทางเพศให้แก่เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น รวมทั้งจัดให้มีการสร้างแกนนำเยาวชนในการนำความรู้ด้านสุขภาวะทางเพศที่ตนได้รับมาไปถ่ายทอดให้แก่เพื่อนเยาวชนด้วยกันได้มีความรู้ความเข้าใจอย่างถูกต้อง อีกทั้งยังเป็นการเสริมสร้างให้แกนนำเยาวชนเหล่านี้ตระหนักในคุณค่าแห่งตนว่ายังมีศักยภาพมากเพียงพอที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ในสังคม ทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่นอีกมาก

ข้าพเจ้าจึงใคร่ของชื่นชมมูลนิธิไทยอาทร ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนร่วมก่อให้เกิดโครงการดี ๆ เช่นนี้ และขอให้โครงการนี้ดำรงอยู่สืบไป

นายวัฒนพล ไชยมณี
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น
20 พฤศจิกายน 2560

คำนิยม

นายเจริญ นันทะระ
ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4

พัฒนาคนต้องพัฒนาด้านความคิด เด็กและเยาวชนถือเป็นกำลังหลักสำคัญของการพัฒนาประเทศ มีเด็กและเยาวชนส่วนหนึ่ง ซึ่งเดินหลงทางเข้ามาอยู่ในความดูแลของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น ในฐานะผู้นำองค์กรได้ให้โอกาสเด็กและเยาวชนเหล่านี้ มีโอกาสทางด้านการศึกษาและอาชีพ ซึ่งเป็นไปตามบริบทของภาระหน้าที่ต้องจัดสรรให้กับเด็กและเยาวชน ระบบราชการในยุคปัจจุบันต้องสามารถทำงานร่วมกับเครือข่ายอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ที่จะมอบสิ่งดีๆ ให้กับเด็กและเยาวชน ทุกๆ ฝ่ายต้องให้โอกาสพร้อมที่จะเติมเต็มในสิ่งที่เด็กและยาวชนขาดหายไป เมื่อมูลนิธิไทยอาทรได้เข้ามาจัดกิจกรรมเรื่องสุขภาวะทางเพศให้แก่เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น ตลอด 1 ปี ที่ผ่านมา ถือได้ว่าเป็นภาคเอกชนที่เข้ามามอบสิ่งใหม่ๆ ให้แก่เด็กและเยาวชนตลอดจนเจ้าหน้าที่ได้เรียนรู้ระบบการทำงานระหว่างภาคเอกชนและภาครัฐเป็นการทำงานบูรณาการได้อย่างลงตัว และเหมาะสมกับสถานการณ์ในยุคปัจจุบัน มีการสร้างทีมงานระหว่างเจ้าหน้าที่ของภาครัฐและภาคเอกชน การสร้างแกนนำเด็กและเยาวชนในด้านต่างๆ มากมาย ซึ่งสอดคล้องกับคำว่าเด็กและเยาวชนที่เดินทางผิดสามารถพัฒนาได้เช่นเดียวกับเด็กและเยาวชนปกติ ขอเพียงเปิดโอกาสให้เข้าได้มีส่วนร่วมในการคิด การทำและการแก้ปัญหาด้วยตนเอง

จึงขอขอบคุณมูลนิธิไทยอาทรและเครือข่ายต่างๆ แทนเด็กและเยาวชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กและเยาวชน ได้มีเวทีที่ได้แสดงออกซึ่งความรู้ความสามารถ และศักยภาพเชิงบวกอันจะนำไปสู่การเรียนรู้ที่จะอยู่ในสังคมได้ปกติสุขต่อไป

นายเจริญ นันทะระ
ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น
19 พฤศจิกายน 2560

คำนิยม

นายแพทย์ชาญชัย จันทร์วรชัยกุล
ผู้อำนวยการโรงยาบาลขอนแก่น

เด็กและเยาวชนมีความสำคัญต่อการพัฒนาชาติในอนาคต การทำงานของมูลนิธิไทยอาทรขอนแก่น และเครือข่ายถือเป็นเรื่องที่ควรให้การสนับสนุนและให้ความสำคัญ รายงานการถอดบทเรียน ***"สุขภาวะทางเพศหลังกำแพง"*** ฉบับนี้ จะเป็นแนวทางและเป็นจุดเริ่มต้นที่จะทำให้เด็กและเยาวชนเปลี่ยนแปลง เปลี่ยนมุมมอง กล้าคิด กล้าพูด อยากสื่อสารสุขภาวะทางเพศมากขึ้น ผมเชื่อว่าการให้เวลาเป็นเรื่องสำคัญ การพัฒนาทีม คณะทำงาน และแกนนำเยาวชนควรทำแบบค่อยเป็นค่อยไป มีการเสริมสร้างพลังเชิงบวกแก่เด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่องต่อไป

สุดท้ายนี้ขออวยพรให้มูลนิธิไทยอาทรขอนแก่น มีความก้าวหน้าเข้มแข็งและพัฒนาสู่ความยั่งยืน เพื่อเป็นที่พึ่งของเด็กและเยาวชนตลอดไป

นายแพทย์ชาญชัย จันทร์วรชัยกุล
ผู้อำนวยการโรงยาบาลขอนแก่น
7 ธันวาคม 2560

คำนำ

สุขภาวะทางเพศ หลังกำแพง เป็นบทเรียนของการดำเนินโครงการสร้างเสริมสุขภาวะทางเพศในเด็กและเยาวชนศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น ภายใต้การสนับสนุนงบประมาณจากมูลนิธิพัฒนาเครือข่ายเอดส์ (เอดส์เน็ท) สำนักงานภาคอีสาน และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เยาวชนมีสุขภาวะทางเพศที่ดีและปลอดภัย ในระหว่างดำเนินการในช่วงเดือนสิงหาคม 2559 - พฤศจิกายน 2560 ซึ่งในการดำเนินกิจกรรมทางมูลนิธิไทยอาทรได้มีการทำงานร่วมกับคณะทำงานจังหวัด ทีม Setting และแกนนำเยาวชนเพื่อให้เป็นคนถ่ายทอดข้อมูลแก่เพื่อน ๆ ในเรื่องสุขภาวะทางเพศในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น

จากการดำเนินโครงการตลอดช่วงเวลาเกือบ 16 เดือน เป็นการทำงานที่มีความสุข เกิดมิตรภาพใหม่ สัมพันธภาพในการทำงานร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางคณะทำงานจังหวัด ทีม Setting แกนนำเยาวชน รวมถึงเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น ทำให้เกิดกิจกรรมดี ๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาศักยภาพทีมคณะทำงานจังหวัด ทีมSetting แกนนำเยาวชน การนำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับเพื่อน ๆ ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งอบรม สนทนากลุ่มย่อย การให้ข้อมูลตัวต่อตัว จัดมุมความรู้เรื่องสุขภาวะทางเพศไว้บริการครอบคลุม 5 จุดสำคัญ การจัดกิจกรรมรณรงค์ นำไปสู่การลงนาม MOU ร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ว่าด้วยสุขภาวะทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์วัยรุ่น ถึงแม้ว่าในระหว่างทางเราจะเจอปัญหา อุปสรรค ต่าง ๆ แต่เราก็หาทางออกกับปัญหาเหล่านั้นได้เสมอ เพียงเพราะเรามีเป้าหมายเดียวกันคือ ***“เพื่อเด็ก”*** ไม่ว่าจะทำอะไรให้คิดถึงผลประโยชน์ที่จะได้กับตัวเด็กเป็นสำคัญ

ขอขอบคุณ ท่านผอ.วานิช คล้ายสงคราม ท่านผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่นคนแรกที่เราเข้าไปพูดคุย และท่านผอ.เจริญ นันทะระ ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกฯ ณ ปัจจุบันเป็นอย่างมากที่ให้โอกาส

มูลนิธิไทยอาทรเข้าไปทำกิจกรรม และให้เวลาในการพูดคุยปรึกษาหาทางออกร่วมกันตลอดโครงการหลายต่อหลายครั้ง และอยากจะขอขอบคุณเป็นพิเศษสำหรับ จ.อ.นิมิตร ทวยนันท์ พยาบาลวิชาชีพ ชำนาญการ, นางสาวเยาวเรศ สิทธิธรรม นักจิตวิทยาคลินิกปฏิบัติการ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น และทีม Setting ที่คอยเชื่อมประสานในการดำเนินกิจกรรมทุกอย่างตลอดระยะเวลาโครงการ และที่สำคัญขอบคุณที่ รักเด็กๆ ดูแลเด็กๆ เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณนายวัฒนพล ไชยมณี ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดขอนแก่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น คลินิกวัยรุ่น โรงพยาบาลขอนแก่น, โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโนนม่วง, คลินิกลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด โรงพยาบาลธัญญารักษ์ จังหวัดขอนแก่น, คลินิกเวชกรรมขอนแก่น สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทยฯ ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาสุขภาวะทางเพศเยาวชน

ขอขอบคุณคณะกรรมการบริหารมูลนิธิไทยอาทรที่ได้ให้คำปรึกษาตลอดการดำเนินโครงการ และขอขอบคุณมูลนิธิพัฒนาเครือข่ายเอดส์ สำนักงานภาคอีสาน (เอดส์เน็ท) และสำนักงานสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่ได้เห็นความสำคัญและให้การสนับสนุนงบประมาณและองค์ความรู้ที่สำคัญในการดำเนินโครงการ

นางสาวจิราภรณ์ จงสถิตรักษ์
มูลนิธิไทยอาทร
พฤศจิกายน 2560

คำนิยามศัพท์

• สุขภาวะทางเพศครอบคลุมประเด็นหลายมิติ ซึ่งมีกรอบความหมายที่กว้างซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือสุขภาวะทางเพศระดับบุคคล และสุขภาวะทางเพศระดับสังคม มูลนิธิสร้างความเข้าใจเรื่องสุขภาพผู้หญิง (สคส.) โดยการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้[1]

สุขภาวะทางเพศระดับบุคคล หมายถึง การที่บุคคลมีความคิดเชิงบวกต่อเรื่องเพศและสัมพันธภาพทางเพศ สามารถแสดงออกทางเพศและตัดสินใจด้วยตนเองโดยอิสระและไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีความเคารพต่อวิถีทางเพศที่แตกต่างจากตน มีสัมพันธภาพทางเพศที่ปลอดภัยและมีความพึงพอใจโดยปราศจากการบังคับ การเลือกปฏิบัติ และความรุนแรง

สุขภาวะทางเพศระดับสังคม หมายถึง การที่สังคมมีองค์ประกอบที่สร้างเสริมสุขภาวะทางเพศของคนในสังคมนั้น ประกอบด้วย การมีรัฐบาลที่ตระหนักว่าสุขภาวะทางเพศเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลและแสดงความรับผิดชอบที่จะสนับสนุนสุขภาวะทางเพศ โดยกำหนดนโยบายและกฎหมายที่คุ้มครองสิทธิทางเพศของพลเมืองอย่างชัดเจน การให้การศึกษาเรื่องเพศที่เหมาะสมกับวัยและเพศตลอดช่วงอายุ การมีโครงสร้างพื้นฐานที่เพียงพอต่อการให้การบริการทางสังคมและสุขภาพ การศึกษาวิจัยและระบบเฝ้าระวังที่รอบด้านและเพียงพอให้เกิดการป้องกันปัญหาสุขภาพอย่างเหมาะสมและเป็นสังคมที่มีวัฒนธรรมแบบเปิดและให้ความสำคัญแก่สุขภาวะทางเพศของสมาชิกในสังคม

ส่วนสุขภาวะทางเพศภายใต้โครงการที่ดำเนินงานนั้น ครอบคลุมในเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ HIV/AIDS, STI, วิธีการใช้ถุงยางอนามัย วิธีการคุมกำเนิด และความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องเพศ (การตกแต่งอวัยวะเพศ การฝังมุก ผ่าเบนซ์ การฉีดน้ำมันมะกอก)

• เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น หมายถึง คือเด็กและเยาวชนที่ส่งตัวมาจากสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก

[1] แผนงานสร้างเสริมสุขภาวะทางเพศ (Healthy Sexuality Program) มูลนิธิสร้างความเข้าใจเรื่องสุขภาพผู้หญิง (สคส.) **เรื่องเดียวกัน**, หน้า 24-25.

และเยาวชนที่ศาลตัดสินคดีเป็นที่สิ้นสุดแล้วอายุ15-24ปี แต่ ณ วันที่กระทำความผิดอายุต้องไม่เกิน 18 ปี

• รูปแบบ หมายถึง ฐานคิด ตัวระบบ (หลักสูตร/สื่อการเรียนการสอน) กลไกและกระบวนการทำงานสุขภาวะทางเพศกับเด็ก/เยาวชนศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 ขอนแก่น

• ฐานคิด หมายถึง ความเชื่อเบื้องหลังของคนทำงาน ประกอบไปด้วย 1) คนทำงานมีฐานคิดมุมมองเรื่องเพศเชิงบวก 2) การสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการดำเนินโครงการ 3) ทุกคนสามารถเปลี่ยนแปลงได้ โดยการเรียนรู้จาก 3 ด้าน คือ ความรู้ ทัศนคติ และทักษะ 4) เชื่อว่าเยาวชนมีศักยภาพ

• ระบบ หมายถึง กระบวนการทำงานสุขภาวะทางเพศกับเด็กและเยาวชนศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น

• กลไก หมายถึง หมายถึง [2]สิ่งที่ทำให้ระบบมีการขับเคลื่อนหรือดำเนินอยู่ได้ โดยมีการจัดสรรทรัพยากร มีการจัดองค์กร หน่วยงาน หรือกลุ่มบุคคลเป็นผู้ดำเนินงานซึ่งในโครงการนี้ ประกอบไปด้วย นโยบาย คณะทำงานจังหวัด ทีม Setting แกนนำเยาวชน เยาวชน การส่งต่อ

• คณะทำงานจังหวัด หมายถึง หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสุขภาวะทางเพศในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น โดยได้รับการแต่งตั้งจาก ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น

• ทีม Setting หมายถึง บุคลากรภายในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น โดยได้รับการแต่งตั้งจากผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น

• แกนนำเยาวชน หมายถึง เยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 ที่สมัครใจเข้าร่วมเป็นแกนนำเพื่อถ่ายทอดความรู้เรื่องสุขภาวะทางเพศให้กับเพื่อน ๆ

• หลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิธีการจัดกิจกรรมกับเด็กและเยาวชนเรื่องสุขภาวะทางเพศ

---

[2] www.thaiall.com

สารบัญ

ย้อนรอยโครงการ

- ความเป็นมาของโครงการ 15
- กรอบการถอดบทเรียน 18

สุขภาวะทางเพศในวันนั้น 19

กระบวนการ ขั้นตอน เนื้อหา เครื่องมือ

- วงจรพัฒนาโครงการ ขั้นตอนในการดำเนินงาน 23

สรุปกระบวนการที่ดำเนินงานในโครงการ

- กระบวนการทำงานกับผู้บริหาร 32
- กระบวนการทำงานกับทีม Setting 32
- กระบวนการทำงานกับแกนนำเยาวชน 33
- กระบวนการทำงานพัฒนาหลักสูตรสื่อ 34
- เทคนิควิธีการที่ใช้ในการจัดอบรมและจัดกิจกรรม 38

สุขภาวะทางเพศในวันนี้ 39

ปัจจัยเงื่อนไข 44

บทเรียน ข้อเสนอแนะและก้าวย่างในอนาคต

- บทเรียน 45
- ข้อเสนอ 48
- ก้าวย่างในอนาคต 50

เรื่องเล่าในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4 จังหวัดขอนแก่น 50

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน 54

ภาคผนวก 68

เอกสารอ้างอิง 78

ย้อนรอยโครงการ

ความเป็นมาโครงการ

ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 ขอนแก่น สังกัดกรมพินิจและคุ้มครองเด็ก กระทรวงยุติธรรม ซึ่งในภาคอีสานมีทั้งหมด 3 แห่ง คือ จ.อุบลราชธานี, จ.นครราชสีมาและจังหวัดขอนแก่น โดย จังหวัดขอนแก่นจะรับผิดชอบดูแลเด็กที่ได้รับการตัดสินคดีแล้ว โดยเป็นเด็กและเยาวชนที่ถูกส่งมาจากสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนจาก 9 จังหวัดในเขตอีสานตอนบนคือ ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ หนองบัวลำภู เลย อุดรธานี หนองคาย บึงกาฬและอื่นๆ โดยมีเด็กและเยาวชนที่อยู่ในความดูแล 500-600 คน เป็นสัดส่วนชายต่อหญิง 10:1

มูลนิธิไทยอาทร ได้มีการการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนในด้านความรู้ความเข้าใจ ทัศนคติ ความคิดความเชื่อ พฤติกรรมเกี่ยวกับเรื่องเพศ และการเข้าถึงการบริการของเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ โดยมีการเก็บข้อมูล กับเด็กและเยาวชนทั้งชายและหญิง เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งในศูนย์ฝึกฯ และ [3]พบว่าเยาวชนชายที่มาอยู่ที่ศูนย์ฝึก จะมีค่านิยมหรือความคิดความเชื่อเกี่ยวกับทางเพศที่ไม่ถูกต้องรวมไปถึงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลสุขภาวะทางเพศของตนเองด้วย ส่งผลทำให้เยาวชนมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ปลอดภัย ซึ่งที่ผ่านมาพบว่ามีเยาวชนที่ติดเชื้อเอชไอวี จำนวน 2 คน และติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ 3-4 ราย มีการตั้งครรภ์ในเยาวชนหญิงอายุน้อย โดยเมื่อเยาวชนในศูนย์ฝึกทั้งชายและหญิงหากมีปัญหาเรื่องสุขภาพทั่วไปเจ็บไข้

[3] เจ้าหน้าที่มูลนิธิไทยอาทร สรุปผลการเก็บข้อมูลเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4 ขอนแก่น, 22 พฤษภาคม 2559.

ได้ป่วยก็จะเข้ารับบริการที่ห้องพยาบาลของศูนย์ฝึก แต่หากมีปัญหาเรื่องสุขภาพทางเพศส่วนใหญ่จะไม่กล้าปรึกษา เพราะอาย และเป็นเรื่องการผิดกฎระเบียบบางอย่างอีกด้วย โดยที่ผ่านมาแม้ว่าทางศูนย์ฝึกฯ จะมีการจัดอบรมให้กับเด็กและเยาวชนฯทุกปี ๆ ละ 1 ครั้งพบว่าเด็กและเยาวชนฯ ที่ได้รับการอบรมในแต่ละครั้ง ๆ ละ 500-600 คน ขึ้นอยู่กับจำนวนเด็กในศูนย์ฝึกขณะนั้น โดยการอบรมใช้กระบวนการเน้นการบรรยายเพราะกลุ่มเป้าหมายเยอะ และใช้หลักสูตร 1วัน และเมื่อเปรียบเทียบกับพฤติกรรมแล้วกระบวนการเดิมอาจไม่เพียงพอที่จะลดพฤติกรรมเสี่ยงของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ ได้

ทางศูนย์ฝึกมีบุคลากรพยาบาลประจำศูนย์เพียง 2 คนที่ให้บริการด้านสุขภาพ ซึ่งจากการพูดคุยพบว่า เด็กในศูนย์ฝึกจะเกรงใจไม่กล้าไปปรึกษาเจ้าหน้าที่ จะเข้าไปปรึกษาเมื่อเจ็บหนักเท่านั้น เพราะเจ้าหน้าที่มีงานที่รับผิดชอบเป็นจำนวนมาก

โดยหากเวลาเมื่อมีปัญหาเรื่องสุขภาพทางศูนย์ฝึกก็จะดูแลเบื้องต้นหากจำเป็นต้องส่งต่อก็จะส่งต่อการบริการตามระบบของการดูแลตามสิทธิ์การรักษาของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึก ไปที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโนนม่วง โรงพยาบาลขอนแก่น และโรงพยาบาลศรีนครินทร์ ส่วนในเรื่องการส่งเสริมสุขภาพอื่น ๆ ทางศูนย์ฝึกยังไม่มีการประสานงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเลย จะมีเพียงเมื่อเกิดโรคระบาดเกิดขึ้น ซึ่งทางโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโนนม่วงเองก็พร้อมที่จะเข้าไปทำงานร่วมกับทางศูนย์ฝึก ไม่อยากเป็นเพียงหน่วยงานที่สนับสนุนเฉพาะยาและเวชภัณฑ์เท่านั้น

จากสถานการณ์ดังกล่าว มูลนิธิไทยอาทร จึงได้ร่วมมือกับทางศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 ขอนแก่น พัฒนาโครงการร่วมกัน โดยเริ่มดำเนินงานโครงการตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2559 โดยเน้นการส่งเสริมศักยภาพให้เจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ หรือที่เรียกว่าทีม Setting รวมไปถึงคณะทำงานจังหวัด ซึ่งประกอบไปด้วยหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่ดำเนินงานด้านสุขภาวะทางเพศที่เกี่ยวข้องในจังหวัดขอนแก่น ให้มีความคิดความเชื่อเรื่องเพศเชิงบวก สามารถสื่อสารเรื่องเพศเชิงบวกและให้คำแนะนำเรื่องเพศกับเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ เพื่อนำไปสู่การลดพฤติกรรมเสี่ยงของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ รวมไปถึงการพูดคุย

เรื่องความคิดความเชื่อที่ถูกต้องเรื่องเพศ โดยเฉพาะประเด็นการตกแต่งอวัยวะเพศ โดยการเสริมพลังให้แกนนำเยาวชน ที่จะเป็นคนนำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับเพื่อน ๆ ในศูนย์ฝึกฯ กว่า 500 คน โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากมูลนิธิพัฒนาเครือข่ายเอดส์ (สำนักงานภาคอีสาน) ภายใต้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส) ในการจัดทำ “โครงการสร้างเสริมสุขภาวะทางเพศในเด็กและเยาวชนศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น เป็นระยะเวลา 16 เดือน โดยเริ่มดำเนินโครงการฯ ตั้งแต่เดือน 1 สิงหาคม พ.ศ. 2559 – 30 พฤศจิกายน พ.ศ.2560 โดยการดำเนินงานมีเป้าหมายเพื่อให้เยาวชนได้มีสุขภาวะทางเพศที่ดี และปลอดภัย

ซึ่งโครงการได้ดำเนินงานสิ้นสุดโครงการแล้ว จากการดำเนินงานที่ผ่านมา ได้พบว่าการดำเนินงานส่วนใหญ่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินโครงการ แต่มีเงื่อนไขบางอย่างที่ทำให้การดำเนินงานบางอย่างไม่สามารถดำเนินได้ตามวัตถุประสงค์ มีปัญหาอุปสรรคเกิดขึ้นในหลายช่วงของการดำเนินงาน มีการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องกับเงื่อนไขในพื้นที่ ทางโครงการจึงเห็นว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจเป็นอย่างมากในการที่จะสังเคราะห์ความรู้ที่เกิดขึ้น เพื่อจะนำไปสู่การพัฒนางานของตนเองและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบในการทำงานสุขภาวะทางเพศในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น สำหรับผู้สนใจต่อไป

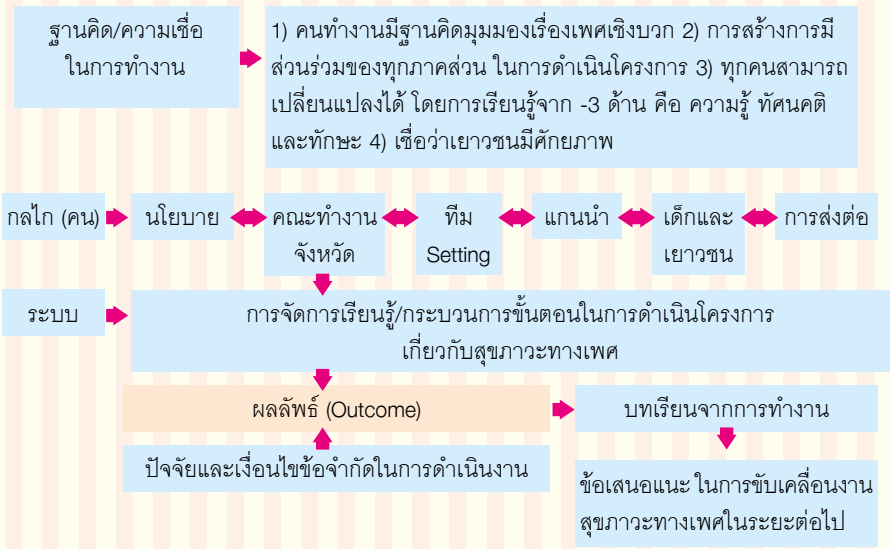

กรอบการถอดบทเรียนสร้างเสริมสุขภาวะทางเพศในเด็กและเยาวชน ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น

การถอดบทเรียนครั้งนี้ ได้กำหนดประเด็นที่จะถอดบทเรียนเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการถอดบทเรียน คือ การสังเคราะห์รูปแบบในการดำเนินโครงการ ซึ่งรูปแบบในโครงการนี้ประกอบไปด้วยอะไรบ้าง

1. ฐานความคิด ความเชื่อในการทำงาน
2. กลไกในการดำเนินโครงการ ซึ่งประกอบไปด้วย นโยบาย คณะทำงานจังหวัด ทีม Setting แกนนำเยาวชน เด็กและเยาวชน การส่งต่อ
3. ระบบ กระบวนการ ขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินงานโครงการ
4. ผลลัพธ์ในการดำเนินโครงการ
5. ปัจจัยเงื่อนไขในการดำเนินโครงการ เงื่อนไขที่เอื้อต่อความสำเร็จและเงื่อนไขที่เป็นอุปสรรค
6. บทเรียนจากการทำงาน
7. ข้อเสนอแนะ

กรอบการถอดบทเรียน

ขั้นตอนการถอดบทเรียน

1. ขั้นตอนเตรียมการ เตรียมกลุ่มเป้าหมายที่มีส่วนร่วมในโครงการฯ เตรียมสถานที่ เตรียมกรอบประเด็นในการถอดบทเรียน
2. ขั้นตอนดำเนินการถอดบทเรียน
   2.1 ดำเนินการถอดบทเรียนเมื่อใกล้สิ้นสุดโครงการ
   2.2 มีการถอดบทเรียนเป็นระยะ ๆ ในระหว่างการดำเนินกิจกรรม
3. ขั้นตอนสรุปผลการถอดบทเรียน มีการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาที่ได้ เปรียบเทียบกับกรอบการถอดบทเรียนที่กำหนดไว้
4. ทบทวนการทำงาน และสรุปผลการทำงานจากเอกสารและการพูดคุยกับ Setting โดยมีการตรวจสอบข้อมูลและคืนข้อมูล ให้กับทีม Setting คณะทำงานจังหวัดและผู้บริหารศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น

สุขภาวะทางเพศในวันนั้น

ในการดำเนินโครงการสร้างเสริมสุขภาวะทางเพศในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น นั้นทางมูลนิธิไทยอาทรได้รวบรวมสถานการณ์ ก่อนการเริ่มโครงการดังนี้

1. ฐานคิด ความเชื่อในการทำงาน

เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโครงการมีต้นทุนในการดำเนินงานด้านเด็กและเยาวชนมาเป็นระยะเวลากว่า 18 ปี ทำให้มีมุมมองเรื่อเพศเชิงบวก ไม่ตีตรา ไม่ตำหนิ ไม่ตัดสินเด็ก และมีการเน้นการสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ในการดำเนินโครงการ โดยให้บุคคลที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่การเก็บข้อมูลสถานการณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล การวางแผนออกแบบโครงการร่วมกัน, การเชื่อว่าทุกคนสามารถเปลี่ยนแปลงได้ โดยการเรียนรู้จาก -3 ด้าน คือ ความรู้ ทัศนคติ และทักษะ และส่วนสุดท้ายที่สำคัญคือ เชื่อว่าเยาวชนมีศักยภาพ ต้องให้เขาได้มีโอกาสแสดงศักยภาพของเขา

2. กลไกในการดำเนินโครงการก่อนดำเนินงาน

2.1 นโยบาย

ถ้าจะพูดถึงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเพศนั้นยังไม่มีนโยบายเรื่องสุขภาวะทางเพศ ที่ชัดเจน แต่มีนโยบายจากกรมพินิจเรื่องการส่งเสริมความรู้เรื่องเอชไอวี โดยมีการอบรมปีละ 1 ครั้ง ๆ ละ 2-3 ชั่วโมง โดยอบรมเด็กทั้งหมด โดยจะเน้นบรรยาย มีกฎห้ามตกแต่งอวัยวะเพศ ห้ามมีเพศสัมพันธ์ มีการแจกถุงยางอนามัยเฉพาะตอนลาเยี่ยมบ้านเท่านั้น โดยทางผู้บริหารศูนย์ฝึกฯมีทัศนคติเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเด็กและเยาวชน มีการส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับเด็ก มีการดำเนินงานโดยเอาผลประโยชน์ของเด็กเป็นที่ตั้ง มีการพูดคุยกับเด็กด้วยด้วยตัวเอง ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับเด็ก ให้ทีมงานเข้าพบและปรึกษาปัญหาได้

2.2 คณะทำงานจังหวัด

ถ้าจะพูดถึงเรื่องคณะทำงานจังหวัดนั้น ยังไม่มีทีมคณะทำงานจังหวัด ไม่มีหน่วยงานภายนอกเข้าไปทำงานกับทางศูนย์ฝึกฯอย่างเป็นทางการ แต่มีการเชื่อมงานตามภารกิจ เช่น รพ.สต สนับสนุนเวชภัณฑ์ การดูแลเมื่อเกิดโรคระบาด เมื่อเจ็บไข้ได้ป่วยพาไปรักษาที่โรงพยาบาลขอนแก่น แต่ไม่ได้ทำงานเรื่องการป้องกัน โดยองค์กรภายนอกเองก็จะไม่รู้ถึงความต้องการความจำเป็นที่ต้องเข้ามาทำงานในศูนย์ฝึกฯ ทำให้องค์กรภายนอก มีทัศนคติมุมมองเชิงลบกับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกส่งผลทำให้เด็กและเยาวชนขาดโอกาสก็จะได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากองค์กรภายนอก

2.3 ทีม Setting

ยังไม่เคยมีทีม Setting ซึ่งที่ผ่านมาโดยปกติการทำงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกจะมีการประชุมสหวิชาชีพ เพื่อวางแผนการดูแลเด็ก (นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พ่อบ้าน พยาบาล ครู) อยู่แล้ว ซึ่งจะเป็นการพูดคุยเพื่อหาวิธีจำแนกเด็ก ดูแลเด็ก และลดหย่อนโทษของเด็ก และปัญหาทั่วไปของเด็ก หาก

มีการอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรเกี่ยวกับสุขภาพ ก็จะเป็นพยาบาลที่เข้ารับการอบรม ทำให้บุคลากรที่ไม่ใช่พยาบาลขาดโอกาสที่จะได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาวะทางเพศ และหากเยาวชนต้องการปรึกษาปัญหาเรื่องสุขภาพก็จะมีพยาบาล 2 คนที่สามารถให้ข้อมูลเรื่องสุขภาพ ซึ่งต้องดูแลเด็กเป็นจำนวนมาก 500-600 คน และถ้าเด็กและเยาวชนมีการตกแต่งอวัยวะเพศเมื่อเกิดปัญหาจะไม่กล้าปรึกษาเพราะผิดกฎระเบียบของทางศูนย์ฝึกเด็กและเยาวชน โดยเด็กและเยาวชนมีความเชื่อเกี่ยวกับการตกแต่งอวัยวะเพศที่ไม่ถูกต้อง คิดว่าจะเป็นการทำให้แฟนรักตัวเองมากยิ่งขึ้น และจะทำให้แฟนมีความสุข ซึ่งเป็นผลที่มาจากการที่เยาวชนขาดโอกาสที่จะได้รับความรู้เกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศที่รอบด้านและต่อเนื่อง ทำให้ไม่มีความรู้ที่ถูกต้องส่งผลให้มีพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น การไม่ใช้ถุงยางอนามัยเพราะคิดว่ามันไม่ฟิน ไม่เร้าใจ ครั้งเดียวไม่เป็นไร โดยไว้ใจคู่ของตนเอง และมองว่าถุงยางอนามัยไม่ควรใช้กับแฟน เพราะเป็นเรื่องความไว้ใจ ในขณะที่เยาวชนเองก็มีพฤติกรรมที่เปลี่ยนคู่นอนหลายคน

2.4 แกนนำ

แกนนำเยาวชนในศูนย์ฝึก หากเมื่อพูดถึงเรื่องแกนนำเยาวชนในศูนย์ฝึกฯนั้น ทางทีมเจ้าหน้าที่ไม่ค่อยเห็นด้วยในการสร้างรูปแบบแกนนำ เพราะเกรงว่าจะเกิดปัญหาเกี่ยวกับสิทธิพิเศษของแกนนำซึ่งนำไปสู่โอกาสในการกระทำผิด แต่จะมีแกนนำโดยธรรมชาติ คือหัวโจก ของแต่ละบล็อกจังหวัด ซึ่ง มีทั้งหมด 9 จังหวัด และผู้ช่วยพ่อบ้าน ซึ่งโดยปกติแกนนำแต่ละบล็อกก็จะมีการพูดคุยเกี่ยวกับความคิดความเชื่อต่าง ๆ อยู่แล้วเช่น เรื่องการสัก การตกแต่งอวัยวะเพศ เป็นต้น ทำให้ที่ผ่านมายังไม่มีแกนนำที่เป็นทางการ ไม่มีการพัฒนาศักยภาพแกนนำเรื่องสุขภาวะทางเพศส่งผลให้ เด็กและเยาวชนไม่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศ ที่ถูกต้อง

2.5 เยาวชน

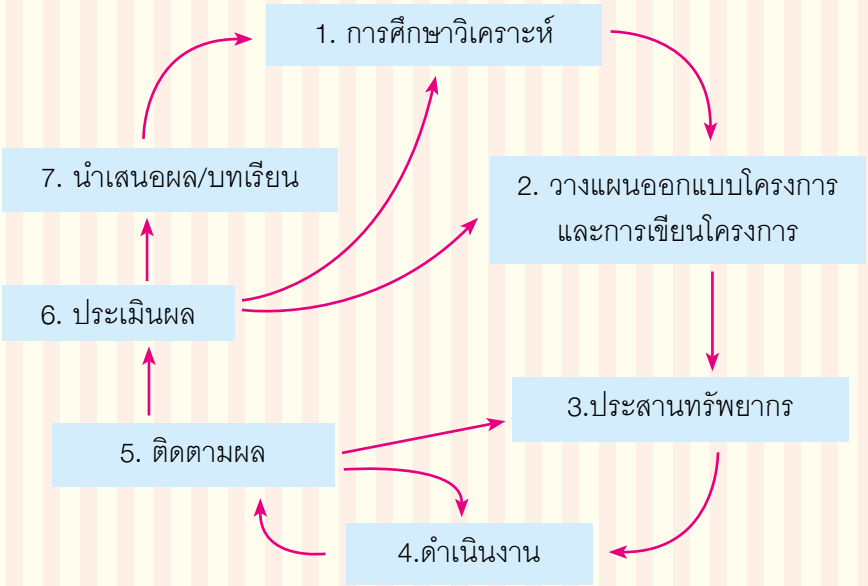
เยาวชนจะได้รับข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศเฉพาะเรื่องเอชไอวีเอดส์ ปีละ 1 ครั้ง ๆ ละ 2-3 ชั่วโมง ส่วนเรื่องการตกแต่งอวัยวะเพศ จะได้รับการสื่อสารเพียงว่าเป็นเรื่องผิดกฎระเบียบ ห้ามกระทำ ใครกระทำมีความผิด ห้ามมีเพศสัมพันธ์ในศูนย์ฝึกฯ

2.6 การส่งต่อ

หากจะต้องพาเด็กและเยาวชนไปรับบริการที่โรงพยาบาลจะต้องดำเนินขั้นตอนทุกอย่างเหมือนคนทั่วไป ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาทั้งวัน ซึ่งทำให้คนที่พาไป (พนักงานขับรถ พยาบาล พนักงานพินิจ) ไม่สามารถปฏิบัติงานด้านอื่น ๆ ได้ และยังไม่เคยพูดคุยกันเกี่ยวกับระบบการส่งต่อเพื่อลดระยะเวลาในการตรวจรักษา

กระบวนการ ขั้นตอนต่างๆ ในการดำเนินโครงการ

วงจรในการพัฒนาโครงการ

ในการดำเนินโครงการในครั้งนี้ทางมูลนิธิไทยอาทรใช้วงจรพัฒนาขั้นตอนในการดำเนินโครงการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูล

เริ่มด้วยการพูดคุยที่ไม่เป็นทางการกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานซึ่งในขณะนั้นคือพยาบาลซึ่งทางมูลนิธิไทยอาทรรู้จักมาเป็นระยะเวลากว่า 10 ปี จึงได้ให้ทางพยาบาลเป็นคนนัดหมายบุคคลที่เกี่ยวข้องรวมถึงผู้บริหารศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและ

เยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น เพื่อพูดคุยถึงความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการ 3 ครั้ง ซึ่งทางศูนย์ฝึกเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น ได้ให้ความร่วมมือและยินดีเป็นอย่างยิ่งที่จะร่วมดำเนินโครงการ

หลังจากนั้นทางมูลนิธิไทยอาทรก็ได้เข้าร่วมพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับเรื่องการปรับฐานคิดและมุมมองเรื่องเพศ การเก็บข้อมูล ซึ่งมีทีม Setting ในพื้นที่เข้าร่วมอบรมด้วยในบางหลักสูตร จัดโดยมูลนิธิพัฒนาเครือข่ายเอดส์ (สำนักงานภาคอีสาน) เอดส์เน็ท จำนวน 3 ครั้ง ทำให้ได้มาซึ่งแนวคำถามในการลงไปเก็บข้อมูลกับเชิงลึกเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศในพื้นที่ จึงได้มีการวางแผนการเก็บข้อมูลร่วมกันออกแบบประเด็นต่าง ๆ ในการเก็บข้อมูล โดยเก็บข้อมูลจากเยาวชนชายหญิงที่อยู่ในศูนย์ฝึกโดยใช้รูปแบบสนทนากลุ่มย่อย กลุ่มละ 15 คน และ การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องประกอบไปด้วย ผู้บริหารศูนย์ฝึกฯ,ทำการสนทนากลุ่มย่อย เจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกฯ (พยาบาล, นักจิตวิทยา, นักสังคมสงเคราะห์, ครู, พ่อบ้าน) ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่จากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพบ้านโนนม่วง โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์

ขั้นตอนที่ 2 วางแผนออกแบบโครงการ

ได้มีการเชิญตัวแทนจากศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 ร่วมวิเคราะห์ข้อมูลจาการเก็บข้อมูล และได้วางแผนการออกแบบโครงการร่วมกันใช้ระยะเวลาในขั้นตอนนี้ 2 วัน ทำให้ได้แผนการดำเนินโครงการ ซึ่งในการวางแผนก็มีคำถามเกิดขึ้นมากมาย รวมไปถึงความกังวลใจจากเจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น ว่ากิจกรรมบางอย่างอาจจะไม่สามารถดำเนินการได้ ทำให้การวางแผนวันนี้ได้มีการออกแบบตามเงื่อนไขของพื้นที่

ขั้นตอนที่ 3 ประสานทรัพยากร

มูลนิธิไทยอาทรก็ได้นำข้อมูลการออกแบบโครงการทั้งหมดมาพัฒนา

เป็นโครงการที่สมบูรณ์เพื่อนำเสนอต่อสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) และประสานศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่นเพื่อดำเนินโครงการ

ขั้นตอนที่ 4 การดำเนินงาน

ช่วงที่ 1 การเตรียมคน

เป็นระยะเวลากว่า 8 เดือน ที่ทางมูลนิธิไทยอาทรให้ความสำคัญกับการเตรียมทีม เตรียมคน เตรียมหลักสูตรในการดำเนินกิจกรรม โดยหลังจากได้รับการอนุมัติงบประมาณ ก็ได้ เข้าพบผู้บริหารและปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ **ในการเตรียมคนนี้มีหลายกิจกรรมที่เกิดขึ้น** เริ่มด้วยการจัดประชุมเพื่อชี้แจงการดำเนินโครงการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการทั้งหมดเข้าร่วมรับฟังถึงภาพรวมโครงการ ความเป็นไปได้ และความร่วมมือที่จะดำเนินกิจกรรมร่วมกัน

ประชุมทีม Setting เพื่อวางแผนการทำงานร่วมกันรวมไปถึงการกำหนดบทบาทหน้าที่ของทีม Setting โดยให้ทีม Setting ได้เป็นคนกำหนดบทบาทหน้าที่ของตนเองที่คิดว่าตัวเองทำได้ **ประชุมทีมคณะทำงานจังหวัด**เพื่อกำหนดขอบเขตบทบาทหน้าที่และการดำเนินโครงการร่วมกัน

มีการจัดอบรมพัฒนาศักยภาพทีมSetting ร่วมกับคณะทำงานจังหวัด จำนวน 2 ครั้ง **ครั้งที่ 1 เป็นเรื่องการปรับฐานคิดมุมมองเกี่ยวกับเรื่องเพศ ครั้งที่ 2 เป็นการเติมองค์ความรู้เกี่ยวกับโรคและสุขภาวะทางเพศ** รวมไปถึงทักษะการทำงานกับเยาวชน หลังจากนั้นมีการอบรมทีม Setting อีก 1 ครั้ง

เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับอบรมทักษะการสื่อสารการทำงาน การติดตามหนุนเสริมแกนนำเยาวชน โดยมีการ**ออกแบบหลักสูตร**ที่จะใช้ในการอบรมแกนนำเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ โดยให้ทีม Setting ร่วมเป็นวิทยากร และได้มีการจัดให้คณะทำงานจังหวัดได้**ศึกษาดูงาน**ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น เนื่องจากในระหว่างทางเกิดข้อเสนอเกี่ยวกับทีมคณะทำงานจังหวัดซึ่งสะท้อนว่ายังไม่เข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิตการทำงานของศูนย์ฝึกฯ และเยาวชน ทางมูลนิธิไทยอาทรจึงเสนอเรื่องไปยังแหล่งทุนเพื่อขออนุมัติจัดกิจกรรมเพิ่มเติมในโครงการจึงได้เกิดกิจกรรมศึกษาดูงานศูนย์ฝึกฯ ขึ้นในระหว่างการดำเนินกิจกรรมเป็นระยะเวลา 2 วัน

ช่วงที่ 2 พัฒนาศักยภาพแกนนำเยาวชน

เมื่อเตรียมความพร้อมของทีม Setting แล้ว จึงได้มีการจัดอบรมแกนนำขึ้น 2 ครั้งๆ ละ 2 วัน โดยคัดเลือกแกนนำจาก อายุระหว่าง17ปี ขึ้นไป มีอายุความที่ต้องอยู่ในศูนย์ฝึกฯ เกิน พฤศจิกายน 2560 เป็นบุคคลที่มีความประพฤติดี กล้าคิด กล้าพูด มีทักษะการอ่านออก เขียน ได้ สมัครใจเข้าร่วมโครงการ จำนวน 33 คน ประกอบไปด้วย ชาย 22 คน หญิง 11 คน โดยการอบรมเน้นการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับเอชไอวี เอดส์ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ความเชื่อเรื่องเพศที่ถูกต้อง ทัศนคติต่อเรื่องเพศ รวมไปถึงทักษะต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับแกนนำ เช่นการพูด การสาธิต เป็นต้น ในแต่ละครั้งจะจัดเตรียมเสื้อยืดแกนนำเยาวชนไว้ให้

“แกนนำที่ได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษไปแล้วเสื้อผ้าที่ได้แจกในศูนย์ฝึก เด็กไม่เอาไปยังทิ้งไว้ในล็อคเกอร์ แต่เสื้อแกนนำสุขภาวะทางเพศที่ได้รับจากมูลนิธิไทยอาทรเด็กนำกลับบ้านไปด้วย เด็กเล่าว่าเสื้อตัวนี้เป็นสัญลักษณ์ที่ดีเป็นสัญลักษณ์ของการทำความดีเป็นสิ่งที่เขาภูมิใจเขาทิ้งไม่ได้”

ครูเกด นักจิตวิทยาศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น

หลังจากที่แกนนำได้รับการพัฒนาศักยภาพแล้วมีการประชุมวางแผนเพื่อปฏิบัติการให้ความรู้กับเพื่อนๆ โดย แกนนำ มีการให้ความรู้เพื่อนในรูปแบบตัวต่อตัว แบบกลุ่ม (สนทนากลุ่มย่อย) กลุ่มลาเยี่ยมบ้าน แบบจัดกระบวนการอบรม และวางแผนเกี่ยวกับการจัดศูนย์การเรียนรู้ โดยได้มีการวางแผนการจัดบอร์ดจำนวน 5 จุด คือ หน่วยแรกรับ หน่วยบำบัดพิเศษ หน้าห้องพยาบาล หน่วยหญิง และจัดที่ห้องทูบี นัมเบอร์วัน โดยแกนนำร่วมเป็นผู้เสนอและวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน โดยแบ่งบทบาทตามความถนัดและความชอบของแต่ละคน

และได้ประชุมวางแผนออกแบบสื่อที่เหมาะสมในการให้ความรู้เพื่อน ระหว่างช่วงเวลาที่ทางแกนนำได้ลงปฏิบัติการให้ความรู้เพื่อน จะมีการประชุมเพื่อมาวางแผนเกี่ยวกับการนำสื่อไปใช้ในแต่ละกิจกรรม ซึ่งแกนนำจะเป็นคนออกแบบ เสนอเองว่าสื่อแบบไหนเหมาะกับเพื่อนของเขา

ซึ่งการพัฒนาศักยภาพแกนนำเยาวชนเป็นเรื่องที่สำคัญมาก ในระหว่างการดำเนินโครงการ หากมีโอกาสในการพัฒนาศักยภาพแกนนำเยาวชน ทางมูลนิธิไทยอาทร ก็จะเชื่อมโยงประสานการดำเนินกิจกรรมกับโครงการอื่นๆ เพื่อให้แกนนำได้พัฒนาศักยภาพ เช่น การนำแกนนำเยาวชนร่วมดูหนังเรื่อง ***"พระมหาชนก"*** ที่โรงภาพยนตร์เมเจอร์ ห้างสรรพสินค้าโลตัสขอนแก่น ร่วมกับเครือข่ายในจังหวัดขอนแก่น การนำแกนนำเยาวชนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับภาคีการทำงานองค์กรอื่นๆ ที่จังหวัดขอนแก่น และที่สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

ช่วงที่ 3 ลุยๆ

หลังจากที่แกนนำเริ่มมีการเตรียมตัวแล้วจึงเริ่มปฏิบัติการให้ความรู้เพื่อนในแบบต่างๆ ดังนี้ ให้ความรู้ตัวต่อตัว มีการบันทึกลงในสมุดปฏิบัติงานตามแบบฟอร์มที่ได้ออกแบบร่วมกัน การให้ความรู้กลุ่มลาเยี่ยมบ้าน 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 เป็นการสนทนากลุ่มย่อยครั้งที่ 2 เป็นการจัดอบรม การให้ความรู้กลุ่มแรกรับ (บ้านอุ่นรัก) จำนวน 2 ครั้ง ในรูปแบบอบรม และการให้ความรู้กลุ่มบำบัดพิเศษ (บ้านพักใจ) จำนวน 1 ครั้ง ในรูปแบบอบรม การจัดห้องพยาบาลเพื่อให้มีมุมศึกษาเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศ

การจัดศูนย์ข้อมูลเพื่อให้เพื่อน ๆ เยาวชนได้มีโอกาสเข้ามาเรียนรู้เรื่องเพศในห้องพยาบาล

เนื่องจากการจัดกิจกรรมให้ความรู้กับเพื่อน ๆ ในศูนย์ฝึกฯ ยังไม่ทั่วถึงมากนักเนื่องจากข้อจำกัดเรื่องเวลา สถานที่ทำให้ทางทีม Setting และทางแกนนำเยาวชนเสนอว่าควรให้มีการจัดกิจกรรมในรูปแบบการรณรงค์ โดยใช้โอกาสเนื่องในวันเยาวชนแห่งชาติจัดกิจกรรมรณรงค์เรื่องสุขภาวะทางเพศ ซึ่งจากการพูดคุยทางคณะทำงานจังหวัดเสนอให้มีการจัดทำ MOU ว่าด้วยความร่วมมือเรื่องสุขภาวะทางเพศ (ไม่เสพ ไม่ท้อง ไม่ติดเชื้อ) และอนามัยเจริญพันธุ์วัยรุ่น ด้วย โดยมีทั้งหมด 10 หน่วยงานเข้าร่วมลงนาม

ในระหว่างการดำเนินโครงการพบว่ามีแกนนำเยาวชน ได้พ้นโทษก่อนกำหนด ทำให้แกนนำที่เหลืออยู่มีน้อย ทางทีมSetting จึงคิดและวางแผนในการจัดอบรมแกนนำรุ่นที่ 2 ขึ้น เป็นระยะเวลา 2 วัน จำนวน 30 คน โดยให้แกนนำรุ่นที่ 1 มีบทบาทเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้ในครั้งนี้

ขั้นตอนที่ 5 ติดตามประเมินผล

1. การประชุมติดตามการดำเนินงานของแกนนำ ซึ่งจะมีการจัดประชุมก่อนการดำเนินงานเพื่อวางแผนการดำเนินงานแบ่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของแกนนำและหลังดำเนินงานเพื่อสรุปผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรม และสะท้อนถึงบทบาทการทำงานของแกนนำ

2. การติดตามประเมินผล โดยตัวแทนคณะทำงานจังหวัดเข้าร่วมติดตามการดำเนินกิจกรรมของแกนนำอย่างเป็นทางการ 1 ครั้ง

3. การประชุมทีม Setting จากแผนเดิมที่วางไว้ว่าจะมีการจัดประชุมทุก 2 เดือน ตลอดโครงการสามารถจัดประชุมได้ทั้งสิ้น 4 ครั้ง เนื่องจากภาระงานประจำของทางทีม Setting และในช่วงที่ดำเนินกิจกรรมในศูนย์ฝึกฯ จะมีการพบปะกันอยู่ตลอดในช่วงการดำเนินกิจกรรม จึงเป็นการปรึกษาวางแผนงานกันอย่างไม่เป็นทางการ โดยในการประชุมแต่ละครั้งก็จะเน้นการรายงานความคืบหน้าการดำเนินโครงการ การวางแผนการดำเนินโครงการ แลกเปลี่ยนปัญหาในการดำเนินงาน

4. การประชุมคณะทำงานจังหวัด จากแผนเดิมที่วางไว้ว่าจะมีการจัดประชุมทุก 3 เดือนเป็นจำนวนทั้งสิ้น 5 ครั้งตลอดโครงการ สามารถจัดทำได้เพียง 4 ครั้งเนื่องจากภาระงานประจำของตนเอง โดยในแต่ละครั้งจะรายงานความก้าวหน้าของโครงการ และการให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ ทำให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมหลายอย่างที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้อยู่ในแผนเดิมของโครงการ เช่น การศึกษาดูงานในศูนย์ฝึกฯ และจัดเวทีรณรงค์สุขภาวะทางเพศ การร่วมลงนาม MOU ว่าด้วยเรื่องสุขภาวะทางเพศ และอนามัยการเจริญพันธุ์วัยรุ่น การจัดระบบบริการส่งต่อ CASE กับโรงพยาบาลขอนแก่น

5. การทำ AAR ในการดำเนินกิจกรรมเสร็จในแต่ละกิจกรรม ทั้งกับแกนนำเยาวชน และ ทีม Setting

ขั้นตอนที่ 6 ประเมินผล

1. มีการทำแบบประเมินผลก่อนและหลังการอบรมหลักสูตรทีม Setting
2. การสะท้อนการเรียนรู้ผ่านคำถาม 3 ข้อ คือ ได้เรียนรู้อะไร จะนำไปใช้อย่างไร ข้อเสนอแนะ
3. มีการติดตามเยาวชนที่ได้ให้ความรู้ก่อนและหลังเยี่ยมบ้าน โดยใช้แบบฟอร์มสำรวจพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์และการใช้ถุงยางอนามัยช่วงลาเยี่ยมบ้าน 7 วัน
4. การให้เยาวชนเป็นเป็นผู้ประเมินแกนนำโดยให้สะท้อนการเรียนรู้ที่แกนนำเป็นคนถ่ายทอดให้แบบตัวต่อตัว
5. การจดบันทึกการปฏิบัติงานของแกนนำในการให้ความรู้ตัวต่อตัว

ขั้นตอนที่ 7 สรุปบทเรียนการดำเนินโครงการ

1. รวบรวมจากรายงานการประชุมทีม Setting คณะทำงานจังหวัด ประชุมแกนนำเยาวชน
2. จัดสรุปบทเรียนการทำงานโดยเชิญทีมคณะทำงานจังหวัด ทีม setting แกนนำเยาวชนร่วมสรุปบทเรียนเป็นระยะเวลา 2วัน
3. รวบรวมจากการเขียนเรื่องเล่าจากพื้นที่
4. รวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกเพิ่มเติม

สรุปกระบวนการที่ดำเนินงานในโครงการ

กระบวนการทำงานกับผู้บริหาร

คุยกับพยาบาลซึ่งรู้จักกันมานาน โดยให้พยาบาลนัดพบผู้บริหารพูดคุยถึงความเป็นไปได้ของโครงการ โดยมีการเตรียมสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ข้อมูลโครงการ นำไปพูดคุย โดยเฉพาะเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การตกแต่งอวัยวะเพศ และการทำงานจะเน้นการทำงานเพื่อเด็ก และเชิญผู้บริหารจะร่วมให้คำปรึกษา แนะนำ เข้าร่วมประชุม และวางแผนการดำเนินงานร่วมกับคณะทำงานจังหวัด (ถ้ามีเวลา) และสนับสนุนเจ้าหน้าที่เข้าร่วมโครงการ สนับสนุนสถานที่ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ แต่ก็มีข้อจำกัดบางอย่างโดยเฉพาะ นโยบายของกรมที่เน้นการศึกษาทำให้ไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมทำให้ต้อง ปรับเวลาที่ไม่ไปรบกวนเวลาเรียนของเยาวชน และบางครั้งก็สนับสนุนให้จัดกิจกรรมในวันหยุด

หากมีผู้บริหารย้าย ทางมูลนิธิไทยอาทรก็จะเข้าพบกับผู้บริหารใหม่เพื่อแนะนำตัว แนะนำโครงการ และรายงานความก้าวหน้า พร้อมแผนการดำเนินงานโครงการต่อไป และจะมีการเข้าพบผู้บริหารเป็นประจำ 3 เดือนต่อครั้งเพื่อไปรายงานความก้าวหน้าโครงการพร้อมขอความคิดเห็นในการดำเนินโครงการ

กระบวนการทำงาน Setting

ทีม Settingคือ บุคคลที่จะทำงานส่งเสริมสุขภาวะทางเพศในศูนย์ฝึกฯ ได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

เป็นทีมทำงานของโครงการนี้โดยประสานกับทางมูลนิธิไทยอาทรและแกนนำเยาวชนและผู้บริหารศูนย์ฝึกฯ เพื่อให้การทำงานขับเคลื่อนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีตัวแทนทีม Setting เข้าร่วมเป็นคณะทำงานจังหวัด

วิธีการคัดเลือกทีม Setting เกิดจากที่มูลนิธิไทยอาทรไปประสานแจ้งสภาพปัญหาในการสำรวจข้อมูลในศูนย์ฝึกฯ นำมาซึ่งการคัดเลือกทีม Setting โดยเลือกจากบทบาทหน้าที่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบำบัด แก้ไข/ฟื้นฟู เด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ ประกอบไปด้วย พยาบาล นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ นักวิชาการ พ่อบ้าน แม่บ้าน โดยมูลนิธิไทยอาทรสร้างการมีส่วนร่วมกับทีม Settingตั้งแต่การเก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล ออกแบบโครงการร่วมกัน เป็นตัวเชื่อมโยงประสานเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหากับเด็กและเยาวชน รวมถึงเรื่องอื่นๆ ที่ทำให้การทำงานของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น เกิดการมีส่วนร่วมและมีเป้าหมายร่วมกัน คือประโยชน์ที่จะเกิดกับเด็กและเยาวชน เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่เด็กและเยาวชน มุ่งมั่น ยืดหยุ่นในการแก้ปัญหา

กระบวนการทำงานกับแกนนำเยาวชน

เกณฑ์การคัดเลือกแกนนำ

- ตัดสินคดีนาน กำหนดปล่อยหลัง พฤศจิกายน. 60
- อายุ 17 ปีขึ้นไป
- อ่านออกเขียนได้
- สมัครใจเข้าร่วมโครงการ

วิธีการคัดเลือกแกนนำ

- ประชุมแจ้งครูที่ปรึกษา
- ประชาสัมพันธ์หน้าเสาธง
- รับสมัครผ่านครูที่ปรึกษา
- ทีม Setting รวบรวมและคัดเลือกแกนนำ

การพัฒนาศักยภาพแกนนำ

- อบรมความรู้ ปรับทัศนคติ ฝึกทักษะ เกี่ยวกับเรื่องสุขภาวะทางเพศ 4 วัน
- ประชุมวางแผนการดำเนินงานการหนุนเสริมการทำงานของแกนนำ 6 ครั้ง

- ประชุมเพื่อออกแบบสื่อ ออกแบบกิจกรรมที่จะดำเนินงานเพื่อถ่ายทอดข้อมูล
- แกนนำปฏิบัติการให้ความรู้เพื่อน ตัวต่อตัว สนทนากลุ่มย่อย จัดอบรมเพื่อน จัดเสียงตามสาย จัดบอร์ด, กิจกรรมรณรงค์เนื่องในวันเยาวชน

หน้าที่แกนนำ

- ให้ความรู้เพื่อนเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศในรูปแบบต่าง ๆ
- ให้คำแนะนำเพื่อนเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศ
- จัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาวะทางเพศในศูนย์ฝึกฯ
- บันทึกการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาวะทางเพศในศูนย์ฝึกฯ

พี่เลี้ยงหลักของแกนนำเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ

คือ พยาบาล และนักจิตวิทยา จะเป็นคนประสานให้เกิดกิจกรรม ให้คำปรึกษา ให้ข้อมูลเพิ่มเติม

กระบวนการพัฒนา หลักสูตร สื่อ

หลักสูตร

หลักสูตรที่ร่วมกันพัฒนากับทีมวิทยากร โดยบอกถึงความต้องการให้เกิดขึ้นในการอบรมประกอบไปด้วย

- ปรับฐานคิดทีม Setting
- ความรู้ ทัศนคติ ทักษะการทำงานด้านสุขภาวะทางเพศ
- การออกแบบหลักสูตรอบรมแกนนำและหนุนเสริมการทำงานเยาวชน
- หลักสูตรร่วมกันพัฒนากับทีม Setting
- อบรมแกนนำเยาวชนสุขภาวะทางเพศในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น

สื่อ

ใช้การประชุมเพื่อออกแบบสื่อกับแกนนำเยาวชน โดยได้จัดทำขึ้นใหม่

แผ่นความรู้เกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศสำหรับ จัดจุดให้ข้อมูลข่าวสารเรื่องสุขภาวะทางเพศ 5 จุด และใช้ในการสนทนากลุ่ม

เสื้อยืดแกนนำ

โลอัฟให้ความรู้,เสื้อยืด,คู่มือแกนนำ,เสียงตามสาย

โมเดลอวัยวะสืบพันธุ์ การตั้งครรภ์
(จัดซื้อ)

ตัวอย่างถุงยางอนามัย ยาคุมกำเนิด ภาพประกอบ Power point คลิป
(ใช้สื่อเดิมที่มีอยู่)

เทคนิควิธีการที่ใช้ในการจัดอบรมและจัดกิจกรรม

วิทยากรที่เป็นบุคคลภายใน เช่น มูลนิไทยอาทร และทีม Setting ที่เป็นบุคลากรในศูนย์ฝึกฯ จะใช้กระบวนการอบรมให้ความรู้ ปรับทัศนคติ ทักษะ โดยมีการสร้างสัมพันธภาพละลายพฤติกรรม และการสร้าง พื้นที่ปลอดภัย โดยใช้กระบวนการแบบมีส่วนร่วม การโคชชิ่ง สร้างโอกาสในการฝึกฝน การฝึกปฏิบัติของเด็ก และการปฏิบัติงานจริง การบันทึกข้อมูล หากบางช่วงที่เด็กกลับไปปฏิบัติงานทีม Setting ไม่มีเวลาโคชชิ่งเต็มที่ ก็จะให้แกนนำเยาวชนบันทึกข้อมูลเรื่องที่กังวลลงสมุดมาส่ง และนัดคุยเป็นรายบุคคล

วิทยากรที่เป็นบุคคลภายนอก เช่น คณะทำงานจังหวัด นักพัฒนาอิสระที่ มีประสบการณ์ เชี่ยวชาญ และมีใจ โดยจะมีการสร้างความไว้วางใจ ความเป็นกันเอง ใช้ภาษาเข้าใจง่าย วัยรุ่นเข้าถึง จะใช้กระบวนการให้ความรู้ ปรับทัศนคติ ทักษะการสื่อสารเกี่ยวกับเรื่องเพศให้มั่นใจ โดยผ่านทั้งกระบวนการอบรมและการจัดบูธประชาสัมพันธ์

สุขภาวะทางเพศในวันนี้

1. นโยบาย เรื่อง สุขภาวะทางเพศ

- ผู้บริหารให้ความสำคัญในการเข้าร่วมประชุมกับคณะทำงานจังหวัดและร่วมประชุมกลุ่มย่อยกับแกนนำเยาวชน มีการหนุนเสริมการดำเนินงานโดยพร้อมให้เข้าพบเพื่อรายงานความคืบหน้าและเสนอแนวทางในการดำเนินกิจกรรมภายใต้โครงการ
- มีการทำ MOU ร่วมกัน 10 หน่วยงานประกอบไปด้วย ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น กับ ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น สถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดขอนแก่น,สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น,คลินิกวัยรุ่น โรงพยาบาลขอนแก่น,คลินิกลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดโรงพยาบาลธัญญารักษ์,โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโนนม่วง, เทศบาลเมืองศิลา,คลินิกสวท เวชกรรมขอนแก่น สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย และ มูลนิธิไทยอาทร ว่าด้วยข้อตกลงเรื่องสุขภาวะทางเพศของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ (ไม่เสพ ไม่ท้อง ไม่ติดเชื้อ) และอนามัยการเจริญพันธุ์วัยรุ่น
- มีการแต่งตั้งคณะทำงานจังหวัด แต่งตั้งทีม Setting เป็นลายลักษณ์อักษร ลงนามโดยท่านผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น ซึ่งหากเปลี่ยนผู้บริหารแล้วการดำเนินงานก็สามารถปฏิบัติงานได้ต่อเนื่อง
- มีการอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในศูนย์ฝึกฯ เป็นอย่างดี โดยมีตัวแทนทีม Setting คือ พยาบาล และนักจิตวิทยาที่ช่วยประสานงานให้ แต่ก็ยังไม่มีการบรรจุกิจกรรมต่าง ๆ เข้าเป็นงานประจำของทางศูนย์ฝึกฯ จะเป็นเพียงกิจกรรมที่ทำร่วมกับมูลนิธิไทยอาทรเท่านั้น ซึ่งน่าจะมีการพัฒนางานต่อไปในอนาคต

2. คณะทำงานจังหวัด

- คณะทำงานจังหวัดมีมุมมองต่อเด็กในศูนย์ฝึกดีขึ้นกว่าตอนแรก เข้าใจวิถีชีวิต และมีมุมมองเชิงบวกกับเด็กมากขึ้น ซึ่งตอนแรกคิดว่าเป็นเด็กเกเร ทำไมต้องเข้าไปทำงานที่นั่น พอเข้าไปดูงาน พบเจอเด็กมีสัมมาคารวะ นอบน้อม ทำให้ความคิดเริ่มเปลี่ยน ยิ่งได้เห็นเด็กๆ ทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตัวเอง ยิ่งทำให้เกิดความชื่นชมและอยากสนับสนุนการดำเนินงานของเด็กๆ

3. ทีม Setting

- มีทีม Setting สามารถพูดคุยเรื่องเพศ ให้คำแนะนำกับเยาวชนมากขึ้น ซึ่งแต่ก่อนมีเพียงแค่พยาบาลเท่านั้น โดย มีบุคลิก ไม่ตีตรา ไม่ตำหนิ ไม่ตัดสินเด็ก ทำให้เด็กกล้าพูดคุยมากขึ้น
- ทีม Setting เข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น/เสียสละ/ทำงานทุกเวลา สามารถทำกิจกรรมได้ (ออกแบบหลักวิชาการ/เป็นวิทยากร) เอาความรู้ไปใช้กับเด็กได้/

“ไม่นึกว่าเด็กจะทำได้ขนาดนี้ เขากล้าพูด กล้าทำ
และทำได้ดีเกินที่คาดไว้”

“เด็กเขาเปลี่ยนไป เขาเดินเข้ามาเพื่อเสนอสิ่งที่เขาอยากทำ
อยากสื่อสารเรื่องสุขภาวะทางเพศ
ซึ่งแต่ก่อนไม่เคยเกิดเหตุการณ์แบบนี้”

“คนที่ไม่กล้าพูด วันนี้เขากล้าจับไมค์ กล้าพูดอย่างมั่นใจ ภูมิใจที่สุด”
นี่เป็นจุดเริ่มต้นที่จะทำให้เขาเปลี่ยนแปลง
หากเขาจะเปลี่ยนแปลงในเรื่องอื่นๆ

ทีมSetting

4. แกนนำ

- แกนนำเยาวชน มีการประเมินความรู้ (เขียนจดหมายหลังการอบรม) แกนนำได้รับความรู้เรื่องเอดส์ STI การตกแต่งอวัยวะเพศ (6เรื่อง), แกนนำกระตือรือร้น/เข้ามาคุยกับทีมsetting ตลอด กล้าแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วม (เด็กต้องคิดเอง) ออกแบบเนื้อหาในการไปให้ความรู้เพื่อน สามารถเป็นวิทยากรให้ความรู้เพื่อนได้
- ความคิดเปลี่ยนเรื่องการตกแต่งอวัยวะเพศ ขนาด ใหญ่จะทำให้ผู้หญิงติดเรา จากการ ทำกิจกรรมเลือกข้าง กับ 8 คำถามเจาะใจ ทำให้ แกนนำชายเริ่มเข้าใจว่าไม่เกี่ยวกับขนาด และได้รู้ถึงมุมมองผู้หญิงต่อการตกแต่งอวัยวะเพศ โดยมีแกนนำ เข้ามาปรึกษาเรื่องการเอามุกออก
- ความคิดเรื่องครั้งเดียวไม่เป็นไร มีอะไรกับคู่กับแฟนปลอดภัยจากโรค แต่พอได้เข้าร่วมรับการอบรม ได้เห็น “กิจกรรมแลกน้ำ” ทำให้รู้สึกกลัว กังวล อยากตรวจเลือด
- แกนนำเยาวชนลุกขึ้นมาเป็นคนนำกิจกรรมเอง พฤติกรรมเปลี่ยน ไม่เคยคิดว่าจะได้ทำกิจกรรมอะไรแบบนี้ ไม่นึกว่าตัวเองจะทำได้ ตอนนี้อยากทำ อยากนำความรู้ที่ได้รับไปบอกเพื่อนทั้งข้างใน ข้างนอกให้รู้เหมือนที่เรารู้
- รู้สึกทางบวกกับตัวเองมากขึ้น รู้สึกว่าตัวเองมีคุณค่า มีความหมาย โดย แกนนำที่พ้นโทษออกไป ขอเข้ามาทำกิจกรรมกับเพื่อน ๆ
- พอมาเป็นแกนนำแล้ว ทำให้แกนนำมีการประคับประคองตัวเองเพื่อจะไม่ทำอะไรผิด ไม่ทำให้คนอื่นผิดหวัง โดยเฉพาะครู ทีม Setting
- แกนนำใหม่ เห็นแกนนำเก่า ลุกขึ้นมามีบทบาทในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในศูนย์ฝึกฯ ทำให้กลุ่มหัวโจกตามบล็อคต่าง ๆ (กลุ่มจังหวัด) ซึ่งไม่เคยอยากทำกิจกรรมมาสมัครเป็นแกนนำอยากทำกิจกรรม

“ตอนนี้หนูรักตัวเองมากขึ้น หนูไม่รู้ว่าตอนนี้หนูติดโรคหรือเปล่า เพราะที่ผ่านมาหนูไม่ได้ป้องกันเลย หนูกลัวเป็นเหมือนเพื่อน ต่อไปหนูจะป้องกันตัวเองให้ดีที่สุด”

แกนนำเยาวชนหญิง

“ได้รับความรู้ แล้ว อยากตรวจเลือดจังเลย ผมจะทำไงดี”

แกนนำเยาวชนชาย

5. เยาวชน

- เยาวชนเริ่มมีการใส่ใจในการป้องกันตนเองและดูแลตัวเองมากขึ้น มีการใช้ถุงยางอนามัยป้องกันตนเองตอนเยี่ยมบ้าน มีการพูดคุยเรื่องการเอามุกออก และการตรวจเลือด HIV โดยมีการใช้ถุงยางอนามัยครั้งสุดท้ายตอนลาเยี่ยมบ้านมากขึ้น และเริ่มมีการพูดคุยกับแกนนำเยอะขึ้นในเรื่องความเชื่อที่ผิดในเรื่องการฝังมุก โดยมีการเก็บข้อมูลการใช้ถุงยางอนามัยของกลุ่มที่ลาเยี่ยมบ้าน ก่อนและหลังดังนี้

ถามพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์และการป้องกันก่อนลาเยี่ยมบ้าน ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา จำนวน 92 คน พบว่า

มีเพศสัมพันธ์	72.83
ไม่มีเพศสัมพันธ์	27.17

การป้องกัน

ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง	29.85
ใช้บางครั้ง	61.19
ไม่ใช้เลย	26.87

เหตุผลที่ไม่ใช้ถุงยางอนามัย ไม่มีถุงยางอนามัย ไม่ถนัด ไม่ได้อารมณ์ รีบ ขี้เกียจ ไม่สนุก

สอบถามหลังจากลาเยี่ยมบ้านกลับมา ถามพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์และการป้องกันในช่วง 7 วันที่ผ่านมาช่วงลาเยี่ยมบ้าน จำนวน 102 คน พบว่า

มีเพศสัมพันธ์	58.82
ไม่มีเพศสัมพันธ์	41.18

การป้องกัน

ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง	61.67
ใช้บางครั้ง	28.57
ไม่ใช้เลย	35.14

เหตุผลที่ไม่ใช้ถุงยางอนามัย แต่งงานแล้ว แฟนฝังยาคุม ตัวเองฝังมุกใส่ถุงยางอนามัยไม่ได้

6. การส่งต่อ

- ถึงแม้จะยังไม่มีระบบการส่งต่อที่เป็นทางการ แต่ก็มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น ซึ่งแต่ก่อนทางศูนย์ฝึกหากจะต้องพาเด็กและเยาวชนไปรับบริการที่โรงพยาบาลจะต้องดำเนินขั้นตอนทุกอย่างเหมือนคนทั่วไป ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาทั้งวัน ซึ่งทำให้คนที่พาไปไม่สามารถปฏิบัติงานด้านอื่นๆ ได้ ซึ่งประกอบไปด้วย พนักงานขับรถ พยาบาล พนักงานพินิจ ซึ่งตอนนี้ใช้ระบบการส่งต่อโดยการโทรศัพท์ ทำให้ได้รับการลดขั้นตอนในการเข้าตรวจ ลดระยะเวลาในการไปรับบริการโดยความสัมพันธ์เกิดความเป็นเจ้าของ

โครงการร่วมกัน โดยทีมคณะทำงาน, ทีม Setting เข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่การศึกษาหาข้อมูล การพัฒนาโครงการ การออกแบบโครงการและการปฏิบัติงานภายใต้โครงการ และให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ มีการพูดคุยและส่งต่อ CASE

ปัจจัยและเงื่อนไขสำคัญต่อความสำเร็จ

เงื่อนไขที่เอื้อต่อผลสำเร็จ

- นโยบายของผู้บริหารศูนย์ฝึกฯ ที่เปิดพื้นที่และสนับสนุนให้บุคลากรในการดำเนินโครงการ
- การเข้าพบผู้บริหารเพื่อรายงานความก้าวหน้าต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ
- ความคุ้นเคยกันของคณะทำงานจังหวัด ทำให้ พร้อมสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์ฝึกฯ
- ทีม Setting ที่มีความความเสียสละ และมีความตั้งใจในการทำงานกับเด็กและเยาวชน
- ทีมแกนนำซึ่งได้รับการคัดเลือกจากคนที่สนใจ และ มีความพร้อมในการเป็นแกนนำ และมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม
- การสร้างความคุ้นเคย ความไว้ใจในการดำเนินงานร่วมกัน ระหว่างทีม Setting แกนนำเยาวชน และผู้รับผิดชอบโครงการ
- การพร้อมที่จะยืดหยุ่นต่อการทำงานในพื้นที่ ซึ่งมีโอกาสเปลี่ยนแปลงได้เสมอ

เงื่อนไขที่เป็นอุปสรรคต่อผลสำเร็จ

- นโยบายของกรมพินิจเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาคบังคับให้เยาวชนทุกคนต้องได้รับการเรียนวิชาสามัญ อย่างเคร่งครัด ทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนเวลาให้เหมาะสมกับพื้นที่
- คณะทำงานจังหวัด การแต่งตั้งคณะทำงานไม่เป็นทางการทำให้คณะทำงานจังหวัด ยังไม่มั่นใจในการเข้าร่วมกิจกรรมเพราะต้องคำนึงถึงต้นสังกัด (ช่วงการดำเนินงานในระยะแรก ๆ)

- ทีม Setting เวลาในการดำเนินงานของทีม เนื่องจากภาระงานประจำซึ่งมีมาก
- ทีมแกนนำ แกนนำบางคน ถูกปล่อยตัวก่อนกำหนดเวลา ทำให้ต้องหาแกนนำชดเชย และการดำเนินงานของแกนนำส่วนใหญ่ต้องรอทีม Setting ว่างจึงจะสามารถดำเนินงานได้

บทเรียนในการดำเนินโครงการ

นโยบาย

บทเรียนที่1 หากคนทำงานเข้าใจเกี่ยวกับบริบทเงื่อนไข ข้อจำกัดในการทำงานในพื้นที่ และสถานการณ์ปัญหาแล้วจะสามารถทำให้การวางแผนงานสามารถปฏิบัติได้จริง

บทเรียนที่ 2 หากผู้บริหาร (ผอ.) ให้ความสำคัญเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศกับเด็ก/เยาวชนฯแล้วจะสามารถให้การสนับสนุนและเอื้อให้บุคคลากร (ครู) สามารถปฏิบัติงานร่วมกับโครงการตั้งแต่เริ่มต้นโครงการฯ

บทเรียนที่ 3 หากทำให้ผู้บริหาร (ผอ.) ทราบความคืบหน้า การดำเนินโครงการเป็นระยะ ๆ จะทำให้มีการให้ข้อคิดเห็นต่อการดำเนินงาน ซึ่งจะนำไปสู่การสนับสนุนการดำเนินโครงการ

บทเรียนที่ 4 ถ้าหากมีการวางแผนการทำงานที่สอดคล้องกับนโยบายของพื้นที่แล้วจะทำให้การทำกิจกรรมเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

การออกแบบโครงการ

บทเรียนที่ 5 ถ้าการออกแบบกระบวนการอบรมมีความสอดคล้องกับบริบทของกลุ่มเป้าหมายแล้วจะทำให้ กลุ่มเป้าหมาย มีความเข้าใจและปรับพฤติกรรมของตน

บทเรียนที่ 6 หากมีการนำหลักสูตรเดิมที่เกี่ยวข้องกับสุขภาวะทางเพศมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับทีม Setting และพื้นที่แล้ว จะทำให้ลดเวลา ลดขั้นตอน งบประมาณในการพัฒนาศักยภาพทีมได้อย่างดี

บทเรียนที่ 7 ถ้ามีการออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสมสำหรับเตรียมคนทำงานแล้วจะทำให้คนทำงานเข้าใจเนื้อหา รูปแบบ กระบวนการในการทำงานที่ชัดเจน สามารถนำไปใช้ได้จริงในการปฏิบัติงาน

ทีม Setting

บทเรียนที่ 8 หากวิทยากรที่มาอบรมทีม setting เป็นผู้มีประสบการณ์ เข้าใจกระบวนการทำงานพัฒนาเด็กด้อยโอกาสแล้ว จะทำให้ทีมSetting เข้าใจและสามารถต่อยอดการทำงานได้เป็นอย่างดี

บทเรียนที่ 9 การพัฒนาศักยภาพทีม setting ถ้ามีการเติม/เตรียม/ตาม/ต่อยอดแล้ว จะช่วยให้ setting มีความมั่นใจในการสื่อสารเรื่องสุขภาวะทางเพศมากยิ่งขึ้น

บทเรียนที่ 10 ทีม setting มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนตั้งแต่การตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ/เก็บข้อมูล/วิเคราะห์ออกแบบโครงการ วางแผนและดำเนินงานแล้วจะทำให้ทีม setting สามารถดำเนินงานอย่างเข้าใจและเป็นเจ้าของร่วม

บทเรียนที่ 11 หากมีการกำหนดเนื้อหาหลักสูตรการทำงานกับกลุ่มเป้าหมายร่วมกันกับทีม setting แล้ว จะทำให้หลักสูตรนั้นมีโอกาสในการไปใช้ได้จริงในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

บทเรียนที่ 12 หากมีเหตุการณ์เฉพาะหน้าที่เราไม่คาดคิดเกิดขึ้นแล้ว ซึ่งอาจจะกระทบในการดำเนินงานได้เสมอ เราควรพร้อมจะปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจะทำให้การทำงานสามารถดำเนินต่อไปได้

คณะทำงาน

บทเรียนที่ 13 การที่ผู้ประสานงานโครงการ/หน่วยงานที่รับผิดชอบรู้จัก และมีสัมพันธที่ดีภาพกับหน่วยงานในพื้นที่จังหวัดขอนแก่น ทำให้รู้ว่าใครถนัดและสนใจงานประเภทไหนจะทำให้การเชิญเข้าร่วมเป็นคณะทำงานเจอคนที่ใช่ ที่จะมาพัฒนางานร่วมกัน แล้วจะทำให้การพัฒนาด้านอื่นไม่ยากเลย

บทเรียนที่ 14 การแต่งตั้งคณะทำงานจังหวัดเป็นทางการเป็นสิ่งที่สำคัญไม่ควรมองข้าม เพราะจะมีผลต่อการมาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ภายนอกหน่วยงาน ซึ่งต้องขออนุมัติและขอความเห็นชอบในการมาร่วมกิจกรรมแต่ละครั้ง

บทเรียนที่15 หากคณะทำงานมีความรู้/ทัศนคติที่ดีต่อเรื่องเพศเชิงบวกและเข้าใจบริบทการทำงานในพื้นที่เห็นเป้าหมายการทำงานร่วมกันแล้ว จะสามารถให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ติดตาม หนุนเสริมการทำงานทีม setting ในการดำเนินงานสุขภาวะทางเพศได้อย่างดี

แกนนำเยาวชน

บทเรียนที่ 16 การสร้างพื้นที่ปลอดภัยสำหรับแกนนำเยาวชนเป็นเรื่องที่สำคัญ ซึ่งทางผู้จัดจำเป็นต้องดำเนินการให้ได้ในช่วงแรกของการดำเนินงาน ซึ่งจะทำให้การขอความร่วมมือ การดำเนินงานเป็นไปได้อย่างดี/และแกนนำยินดี ทำงานด้วยความเป็นมิตรและมีความสุข

บทเรียนที่ 17 แกนนำเยาวชนอยู่ดี ๆ ไม่สามารถถ่ายทอดข้อมูลเรื่องสุขภาวะทางเพศได้ ทางโครงการต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพแกนนำฯ ซึ่งอาจจะต้องทำหลายครั้ง และสม่ำเสมอ จะทำให้แกนนำเข้าใจเนื้อหา เทคนิควิธีการ รวมไปถึงบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงาน จนนำไปสู่การให้คำแนะนำเพื่อนและส่งต่อข้อมูลความรู้ให้กับเพื่อน ๆ ได้

บทเรียนที่ 18 ถ้าแกนนำเยาวชนเป็นคนเลือกเพื่อนที่จะให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศเองแล้วจะทำให้แกนนำสามารถให้ความรู้เพื่อนได้อย่างเต็มที่ และเป็นการสร้างความมั่นใจในการถ่ายทอดให้กับแกนนำอีกด้วย

บทเรียนที่19 แกนนำเยาวชนต้องการมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม ซึ่งถ้าแกนนำเยาวชนได้เป็นคนกำหนดรูปแบบวิธีการดำเนินงาน กิจกรรมที่ทำร่วมกันแล้ว หรืออะไรที่แกนนำเยาวชนเป็นคนเสนอ แกนนำเยาวชนจะรับผิดชอบกับสิ่งที่ตัวเองเสนอเป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ 1 ผู้ดำเนินโครงการต้องสร้างพื้นที่ปลอดภัยในการดำเนินโครงการร่วมกันให้กับผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ การให้เวลาในการสร้างความคุ้นเคย

ข้อเสนอแนะที่ 2 ผู้ดำเนินโครงการฯ ต้องมีการออกแบบกิจกรรม (รูปแบบ เนื้อหา กระบวนการ) เกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศที่เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของกลุ่มเป้าหมาย เด็ก/เยาวชนศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน. จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาสุขภาวะทางเพศได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องมีการวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหา โดยให้คนในพื้นที่มามีส่วนร่วมในการออกแบบ

ข้อเสนอแนะที่ 3 เนื่องจากการดำเนินโครงการนี้เป็นโครงการใหม่ในพื้นที่ ดังนั้นผู้ดำเนินโครงการต้องให้เวลาในการพัฒนาศักยภาพทีม Setting คณะทำงาน และแกนนำเยาวชนเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศและแนวคิดการทำงานให้เข้าใจตรงการ

ข้อเสนอแนะที่ 4 ประเด็นการทำงานสุขภาวะทางเพศในศูนย์ฝึกฯ นี้ เป็นปัญหาเฉพาะพื้นที่ และทีมSettingเองก็ยังใหม่กับการดำเนินงานเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศ ฉะนั้นการอบรมพัฒนาศักยภาพทีมคณะทำงานและทีมSetting ต้องใช้วิทยากรเฉพาะด้านที่มีความรู้ความสามารถและมีแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนา

เยาวชนเชิงบวก จะทำให้เกิดการเสริมพลังในการอยากจะทำงานเพื่อเยาวชนต่อไป

ข้อเสนอแนะที่ 5 ในการกำหนดหลักสูตรในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น ควรนำหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับงานและบริบทของพื้นที่โดยให้ทีม Setting และแกนนำเยาวชนมีส่วนร่วมในการออกแบบ โดยบางอย่างมีเนื้อหาที่ดีอยู่แล้วประกอบกับเวลาโครงการที่มีระยะเวลาเพียงแค่ 16 เดือน ยากต่อการที่จะพัฒนาหลักสูตรขึ้นใหม่

ข้อเสนอแนะที่ 6 การมีส่วนร่วมสำคัญมากในการดำเนินโครงการทีมผู้รับผิดชอบโครงการต้องให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากโครงการได้มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการในทุกขั้นตอนตั้งแต่เริ่ม คิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ ดำเนินงานร่วมกัน เพราะเขาจะรู้สึกถึงความเป็นเจ้าของร่วม

ข้อเสนอแนะที่ 7 ทีมผู้รับผิดชอบโครงการควรมีการคัดเลือกทีมคณะทำงานจังหวัดที่สามารถลงมามีส่วนร่วมในการทำงานและให้การสนับสนุนในเรื่องของงบประมาณและสื่อการเรียนการสอน รวมถึงการเสนอความคิดเห็นในการดำเนินโครงการ

ข้อเสนอแนะที่ 9 ผู้รับผิดชอบโครงการต้องมีการประสานขอรายชื่อคณะทำงานจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อแต่งตั้งคณะทำงานจังหวัดอย่างเป็นทางการ โดยให้หน่วยงานพื้นที่คือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่นเป็นคนแต่งตั้ง

ข้อเสนอแนะที่ 10 กิจกรรมหลายอย่างไม่ได้เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ ดังนั้นโครงการต้องมีการยืดหยุ่นปรับกิจกรรมให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในระหว่างดำเนินโครงการ

ก้าวย่างในอนาคตและความท้าทาย

• ทำอย่างไรให้มีการถ่ายทอดแกนนำเยาวชนจากรุ่นสู่รุ่น,การติดตามเยาวชนระยะสั้น ระยะยาว,การตรวจเลือดหาเชื้อเอชไอวี,การเชื่อมโยงไปงานไปเรื่องทักษะในการดำเนินชีวิต

• การพัฒนาหลักสูตรเรื่องสุขภาวะทางเพศให้เข้าเป็นหลักสูตรที่ใช้ในงานประจำของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น

• การติดตามแกนนำเยาวชนที่พ้นโทษออกไปแล้ว

• ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่นจะเป็นหน่วยประสานงานกับคณะทำงานจังหวัดในการขับเคลื่อนงานสุขภาวะทางเพศ

• การป้องกันปัญหาสุขภาวะทางเพศตั้งแต่ต้นทาง คือ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด

เรื่องเล่าในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น

รวบรวมโดย ***นายณัฏฐ์ นงภา นักพัฒนาอิสระ***

ส้ม (นามสมมุติ) ถูกข่มขืนตั้งแต่เริ่มเป็นวัยรุ่น ทุกสิ่งทุกอย่างพังหมดเพราะคิดว่าตัวเองมีตำหนิ หลังจากนั้นก็ไม่เคยกลัวผู้ชายอีกเลยมีเพศสัมพันธ์ไปเรื่อย ๆ โดยไม่ผูกมัดกับใครและไม่เคยคิดในเรื่องของการป้องกัน ไม่ว่าจะเรื่องท้องหรือเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สวนหนึ่งคือประชดชีวิต และอีกส่วนคือไม่มีความรู้ไม่มีความตระหนักจนตั้งท้องแล้วก็แยกทางกับพ่อเด็ก พอคลอดลูกก็ยังคบกับผู้ชายอีกหลายคน จนเริ่มมาเล่นยากับเพื่อนชายอีกคนที่คบอยู่..โดยไม่รู้ว่าเค้าไม่ได้แค่เสพแต่รับจ้างขนยาด้วยสุดท้ายเลยโดนจับพร้อมกันกับเพื่อนชาย.. พอเข้ามาอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กมาเจอเพื่อน ๆ ที่ได้พูดคุยกัน แต่ละคนประสบการณ์เรื่องเพศโชกโชนทั้งนั้น มองเรื่องเพศเป็นเรื่องปกติที่ใคร ๆ ก็มีกันยิ่งเคยผ่านผู้ชายมาหลายคนยิ่งเป็นเรื่องที่ได้รับการยอมรับว่าแน่เป็นคนมีเสน่ห์จนมีการรับสมัครแกนนำเพื่ออบรมเรื่องเพศภายในศูนย์ฝึกฯก็สมัครมาใจคิดแค่

มาสนุก ๆ คิดแค่ต้องการเปลี่ยนสถานที่ที่สำคัญอบรมร่วมกับแดนชาย เลยอยากเข้าร่วม

พอได้ทำกิจกรรมร่วมกับพี่ ๆ วิทยากรและครูในศูนย์ฝึก โดยเฉพาะกิจกรรมแลกน้ำ ทำให้ได้คิดว่าพฤติกรรมที่ผ่านมาของตัวเองในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ป้องกันกับผู้ชายหลาย ๆ คนนั้นมีความเสี่ยงอย่างมากในการที่จะติดเชื้อเอชไอวี หรือแม้แต่มีเพศสัมพันธ์เพียงแค่ครั้งเดียวก็ติดได้เพราะไม่รู้ว่าคู่ของเราผ่านใครมาบ้าง พี่วิทยากรย้ำว่าการได้รับเชื้อเอชไอวีมันไม่เกี่ยวข้องกับจำนวนคนหรือจำนวนครั้งในการมีเพศสัมพันธ์ ฉะนั้นต้องป้องกันด้วยถุงยางอนามัยทุกครั้งกับทุกคนถ้าไม่อยากติดเชื้อเอชไอวี หลังอบรมทำให้รักตัวเองมากขึ้นต่อไปจะเปลี่ยนพฤติกรรมทางเพศของตัวเอง แกนนำทุกคนมีการบ้านในการเอาข้อมูลไปบอกต่อเพื่อน ๆ ซึ่งเพื่อน ๆ ให้ความสนใจมาก ๆ เพราะเป็นเรื่องใกล้ตัว โครงการนี้ได้ทั้งความรู้และความภาคภูมิใจ

สาว แกนนำหญิง (นามสมมุติ) มีความเชื่อว่าของผู้ชายต้องอวัยวะเพศใหญ่เท่านั้นถึงจะมีความสุขเวลามีเพศสัมพันธ์ขนาดว่าหล่อแค่ไหนก็เลิกถ้าอวัยวะเพศเล็ก จนได้ร่วมอบรมกิจกรรมกับไทยอาทรโดยเฉพาะกิจกรรมใครเอ๋ย ได้รู้ถึงสรีระร่างกายชายหญิงได้รู้ว่าจุดไหนของร่างกายผู้หญิงผู้ชายที่ไวต่อความรู้สึกเมื่อโดนกระตุ้นเพราะฉะนั้นไม่ว่าเล็กหรือใหญ่ถ้าสัมผัสได้ตรงจุดก็สามารถมีความสุขได้เหมือนกัน จากการได้เรียนรู้ ทำให้เปลี่ยนความคิดความเชื่อ

ชาย แกนนำชาย (นามสมมุติ) มีความเชื่อว่าถ้าขนาดอวัยวะใหญ่ผู้หญิงจะชอบเพราะเวลามีอะไรกันแล้วจะมีความสุข เลยตัดสินใจฝังมุกทั้ง ๆ ที่มันผิดระเบียบทางศูนย์ฝึกฯและเจ็บมากเวลาฝัง แต่พอได้รับการอบรมกับทางพี่ ๆ ไทยอาทรได้รู้ข้อมูลว่าความสุขทางเพศมันไม่เกี่ยวกับขนาด และผู้หญิงที่ร่วมอบรมสะท้อนให้ฟังว่าเค้าก็ไม่ได้ชอบเพราะมันเจ็บมากถ้ามีอะไรกับคนที่ฝังมุก แล้วพี่ ๆ วิทยากรก็เอาภาพให้ดูว่าถ้าฝังมุกใส่ถุงยางอนามัยแล้วถุงมันจะแตกถ้าถุงแตกก็มีโอกาสในการรับเชื้อเลยทำให้อยากเอามุกออกหลังจากที่ได้รับข้อมูลจากการได้อบรมกับโครงการนี้

แม่รัตน์ ผู้ดูแลเด็กหญิง บอกว่าไม่เชื่อว่าเด็ก ๆ ผู้หญิงที่ต้องโทษในความดูแลของตัวเองจะกล้าพูดใส่ไมค์และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่อหน้าผู้คนได้ แต่พอได้เห็นน้องแกนนำลุกขึ้นนำเสนอในเวทีสรุปบทเรียนที่โฆษะต่อหน้าคนเป็นร้อยโดยไม่เขินอายและได้รับคำชมว่าพูดได้ดี ทำให้ความคิดเปลี่ยนและมาคิดย้อนถึงตัวเองว่าถ้าต้องพูดต่อหน้าคนเยอะ ๆ ขนาดนั้นคงทำได้ดีไม่เท่าเด็ก ๆ

หนุ่ม ทีม Setting ตอนแรกที่ได้รับมอบหมายจากหัวหน้าให้ร่วมอบรมกับโครงการนี้ในเรื่องการเขียนโครงการที่โรงแรมโฆษะรู้สึกอึดอัดมาก ๆ เจอคนที่ไม่รู้จักคุยกันในเรื่องเพศที่ไม่คุ้นเคยแล้วก็รู้สึกว่าไม่เกี่ยวข้องกับตัวเองเลยใจลึก ๆ เลยรู้สึกต่อต้านไม่อยากเข้าร่วมแต่ก็ต้องร่วมเพราะมีรายชื่อเป็นทีมsetting ยิ่งต้องไปอบรมเรื่องปรับฐานคิดเรื่องเพศยิ่งไม่อยากเข้าร่วมส่วนหนึ่งคิดว่ารู้อยู่แล้วและอีกส่วนคือมันไม่เกี่ยวกับงานประจำที่ตัวเองรับผิดชอบอยู่..แต่พอได้เข้าร่วมอบรมทำให้ความคิดเรื่องเพศเปลี่ยนทั้งหมด เรื่องเพศไม่ใช่แค่เรื่องเพศสัมพันธ์แต่มันมีหลายมิติกว่านั้นเรื่องเพศเกี่ยวข้องกับทุกคนทุกเพศทุกวัยตั้งแต่เกิดจนตายทำให้เข้าใจบริบทของความแตกต่างเรื่องเพศมากขึ้น หลังจากทีมไทยอาทรเข้ามาอบรมแกนนำ เห็นวิธีทำงานเห็นความใส่ใจ เห็นเทคนิคการถ่ายทอดข้อมูลโดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมที่สามารถเอาเด็ก ๆ ตัวแสบ ๆ ทั้งหลายอยู่และสามารถดึงให้เด็กแกนนำลุกขึ้นมาช่วยเป็นวิทยากรถ่ายทอดข้อมูลให้กับเพื่อน ๆ ได้ และกิจกรรมทุกอย่างที่ทางทีมไทยอาทรเข้ามาทำในศูนย์ฝึกฯมันเกิดประโยชน์กับเด็กจริง ๆ โดยเฉพาะเรื่องเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยตอนนี้เลยกลายเป็นที่ปรึกษาสำหรับเด็กและสามารถนำเรื่องเหล่านี้แทรกกับงานได้ตลอดในฐานะนักจิตวิทยา

พี่อ๋อย คณะทำงานจังหวัด ตอนแรกที่ได้รับการชักชวนจากไทยอาทรให้เข้าร่วมเป็นคณะทำงานจังหวัด ในโครงการเสริมสร้างสุขภาวะทางเพสกับเด็กในศูนย์ฝึกก็รับปากเข้าร่วมด้วยมีความสัมพันธ์ที่ดีกับทางไทยอาทรจากการทำงานร่วมกันมานานแต่ใจลึก ๆ ไม่อยากยุ่งเกี่ยวกับเด็กในคุกเพราะมองว่ามีแต่เด็กไม่ดีเกินเยียวยาแล้วก็ไม่เชื่อว่าจะไปเปลี่ยนแปลงอะไรกับเด็กพวกนี้ได้ แต่พอทางมูลนิธิไทยอาทรจัดอบรมปรับฐานคิดได้มีโอกาสพูดคุยแลกเปลี่ยนกับทีมคณะทำงานที่เป็นเจ้าหน้าที่ศูนย์ฝึกก็ทำให้รู้ว่างานภายในศูนย์เป็นงานที่ยากและท้าท้ายโดยเฉพาะงานด้านสาธารณสุขที่มีเจ้าหน้าที่แค่สองคนแต่ต้องดูแลเด็กเฉียดพันคน พอมีโอกาสได้ประชุมร่วมเป็นคณะทำงานแล้วมีการเสนอให้มีการดูงานภายในศูนย์ฯเลยได้มีโอกาสเข้าไปเห็นสภาพภายใน ได้พูดคุยกับน้อง ๆ ภายในศูนย์ฝึกทำให้ได้รู้ว่าเด็ก ๆ หลายคนมีความคิดที่ดี ฉลาดอ่อนน้อม ซึ่งขัดกับความเชื่อก่อนเข้ามาโดยสิ้นเชิงที่ว่าจะเจอแต่เด็กก้าวร้าวไม่ดี หลายคนพลาดเข้าคุกเพราะเพื่อนหลายคนรู้เท่าไม่ถึงการณ์จากการสัมภาษณ์พูดคุยทำให้มีความเชื่อว่าเด็ก ๆ สามารถเอาดีได้ขอแค่มีคนให้โอกาส

เกด ทีม setting เล่าว่า แกนนำที่มาร่วมกิจกรรมแต่ละคนมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไปจากแต่ก่อน เด็กแกนนำบางคนทำผิดระเบียบของทางศูนย์ฝึกตลอดจนโดนลดชั้นหมดสิทธิ์ลาเยี่ยมบ้าน แต่พอมาเป็นแกนนำได้มีโอกาสได้เป็นวิทยากรช่วยมูลนิธิไทยอาทรอบรมเพื่อน ๆ เด็กแต่ละคนไม่กล้าทำผิดระเบียบเพราะว่าเค้าเป็นแกนนำที่ครูเป็นคนเลือกมาถ้าเค้าทำผิดเสียเองก็จะทำให้ครูที่เลือกเค้ามาเป็นแกนนำต้องเสียไปด้วย แกนนำที่ได้รับการปล่อยตัวพ้นโทษไปแล้วเสื้อผ้าที่ได้แจกในศูนย์ฝึกเด็กไม่เอาไปยังทิ้งไว้ในล็อคเกอร์ แต่เสื้อแกนนำสุขภาวะทางเพศที่ได้รับจากมูลนิธิไทยอาทรเด็กนำกลับบ้านไปด้วย จากการสอบถามของครูเกดเด็ก ๆ บอกว่าเสื้อตัวนี้เป็นสัญลักษณ์ที่ดีเป็นสัญลักษณ์ของการทำความดีเป็นสิ่งที่เค้าภูมิใจเค้าทิ้งไม่ได้

เสียงสะท้อนจากคนทำงาน

เสียงของแกนนำรุ่นที่ 1

"ก่อนหน้านี้ เราไม่ป้องกัน ไม่ใส่ถุงยาง ไม่กินยาคุม ไม่เคยเรียนรู้อะไรมาเลย แต่เมื่อมาเรียนรู้จากโครงการฯ ทำให้เรารู้สึกกลัวกับโรคที่จะตามมาเพราะเราก็ไม่รู้ว่าแฟนของเราไปมีอะไรกับใครมา เหตุที่เปลี่ยนแปลงตัวเองได้ เพราะกลัวโรคติดต่อและจากเราที่ได้เรียนรู้มาว่ามันเสี่ยงกับตัวเรามากแค่ไหน สิ่งที่เราได้เรียนรู้ทำให้เรานำไปใช้ป้องกันตนเองเพื่อไม่ให้ตนเองติดโรคต่าง ๆ ก็อยากโครงการฯ นี้มีอีกเพื่อที่จะรู้วิธีป้องกันและการแก้ไขให้เข้าใจขึ้น ส่วนสิ่งที่เราเรียนรู้และจะนำไปใช้กับคนอื่นอย่างไรนั้น หนูจะแนะนำวิธีป้องกันและการติดโรคต่าง ๆ ว่ามันน่ากลัวแค่ไหนเพื่อที่เพื่อน ๆ จะป้องกันตนเองได้" (บีม แกนนำเยาวชนหญิง)

น้ำอ้อย เป็นเยาวชนที่ใช้ชีวิตเสี่ยงในโลกสีเทา และเคยมีทัศนคติเรื่องถุงยางอนามัยว่าเป็นเรื่องไม่ธรรมชาติ แต่เมื่อเธอได้เข้ามาเรียนรู้ในโครงการฯ เธอเกิดการปรับเปลี่ยนเนื่องจากความกลัวของผลกระทบที่จะตามมา และเรียนรู้ที่จะใช้ถุงยางอนามัยกับคู่ของเธอ

"เมื่อก่อนยังไม่เคยรู้เรื่องสุขภาวะทางเพศ หนูก็ได้ใช้ชีวิตตามประสาวัยรุ่นทั่วไป เที่ยวเล่นไปวัน ๆ ดื่มของมึนเมา เสพสิ่งเสพติด และที่สำคัญคือเมื่อมีเพศสัมพันธ์ทุกครั้งก็ไม่เคยป้องกันตัวเอง ไม่เคยใส่ถุงยางอนามัย เหตุที่ไม่ป้องกันก็เพราะไม่ชอบมันไม่ฟิน และหนูคิดว่ามันไม่ใช่เรื่องสำคัญเลยค่ะหลังจากได้พบเห็นคนที่เป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และได้เห็นภาพการติดโรคเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์มากมาย ทำให้หนูเกิดความกลัวขึ้นมาและทำให้หนูรักตัวเองมากขึ้น รู้จักการป้องกันตัวเองมากขึ้น ต่อจากนี้ไป ตัวเองก็รู้จักการป้องกันตัวเองมากขึ้น และนำการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำทุกเรื่องที่ได้เรียนรู้มา นอกจากนี้การนำความรู้ไปให้คนอื่นทำให้ได้เห็นการเปลี่ยนแปลงของเขาอย่างเห็นได้ชัดเจนและนำไปใช้ได้อย่างถูกวิธีและถูกเวลา" (น้ำอ้อย แกนนำเยาวชนหญิง)

เฟิร์ส เคยมีความคิดเรื่อง *"ผู้ชายต้องใหญ่ต้องยาว"* ทำให้เขาอยากจะตกแต่งอวัยวะเพศ แต่เขาเข้ามาเรียนรู้กับโครงการฯ ในจังหวะที่ทันเวลา

"แต่ก่อนผมยังไม่รู้จักวิธีการป้องกันตัวเองและผมมีความคิดว่าการมีอวัยวะเพศที่ใหญ่หรือการตกแต่งอวัยวะเพศ ไม่ว่าจะฝัง ผ่า ฉีด แม้กระทั่งการหลั่งนอกทำให้ไม่ท้อง ทั้งหมดนี้ผมได้มารู้เพราะโครงการฯนี้ครับ ก่อน ๆ ผมไม่รู้อะไรเลยครับ ผมขอบคุณโครงการฯ นี้ครับ สิ่งที่โครงการฯทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคือโครงการฯทำให้ผมรู้ว่าการฝัง ผ่า ฉีดนี้ไม่ดีต่อสุขภาพและไม่ดีต่ออวัยวะเพศเลยครับ เพราะอาจจะทำให้ติดเชื้อได้ครับ และผมจะเอาความเปลี่ยนแปลงนี้ไปใช้ในชีวิตประจำวันครับ นอกจากนี้ผมจะเอาความรู้ที่ผมได้มาทั้งหมด ไปบอกหรือไปให้ความรู้เพื่อนต่อไปครับ" (เฟิร์ส แกนนำเยาวชนชาย)

เพชร เป็นเยาวชนที่ไม่อยากคุยเรื่องเพศ แต่เมื่อเข้าร่วมโครงการฯ ทำให้เห็นมิติในการมองเรื่องเพศของเขาเป็นทั้งเรื่องกายภาพ ความสัมพันธ์ และการป้องกันที่ชัดเจน

"แต่ก่อนผมมีความคิดว่าการมีอวัยวะเพศที่ใหญ่หรือการตกแต่งอวัยวะเพศ ไม่ว่าจะฝัง ผ่า ฉีด แม้กระทั่งการหลั่งนอกทำให้ไม่ท้อง ถ้าถามว่าผมรู้จักเรื่องพวกนี้ ผมไม่ตอบ จะบอกว่าไม่รู้ไม่สนใจ หลังจากเข้าโครงการฯ ทำให้ผมรู้ว่าไม่ว่าอวัยวะเพศจะเล็กหรือใหญ่ มันไม่เกี่ยวกับความรักของคนสองคนเท่านั้น และทำให้ผู้รู้จักเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การนับหน้า 7 หลัง 7 การใส่ถุงยางอนามัยและอื่น ๆ อีกมากมาย สิ่งที่อยากเห็นต่อจากนี้คือการบอกต่อเล่าสู่เพื่อนและคนใกล้ตัวได้รับรู้" (เพชร แกนนำเยาวชนชาย)

เสียงของแกนนำรุ่นที่ 2

"ก่อนเข้าร่วมโครงการผมก็มีพฤติกรรมสุขภาวะทางเพศที่ไม่ค่อยดีเท่าไหร่ คือ ไม่คอยชอบใส่ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ อยากตกแต่งอวัยวะเพศ และไม่คิดว่าโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มีเยอะและน่ากลัวขนาดนี้ แต่เมื่อเข้าร่วมโครงการฯ ผมได้เปลี่ยนแปลงทางความคิดและการปฏิบัติตัวในหลายๆ อย่าง เช่น ล้มเลิกความคิดที่จะตกแต่งอวัยวะเพศเพราะมันทำให้เสี่ยงและอาจส่งผลตามมาในหลายๆ เรื่อง รู้จักการป้องกันที่ดีที่สุดในการมีเพศสัมพันธ์ ระวังตัวมากขึ้นในการมีเพศสัมพันธ์กับคู่นอน กล้าที่จะปรึกษาและให้ความรู้กับบุคคลอื่นๆ ....ผลที่เกิดขึ้นกับตัวเองคือรู้จักดูแลตัวเอง ป้องกันตัวเองจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มีความมั่นใจในการทำให้คู่นอนมีความสุขโดยไม่ต้องตกแต่งอวัยวะเพศหรือตัวช่วยเพราะคู่นอนเขาไม่ชอบเรื่องพวกนี้อยู่แล้ว ส่วนผลที่เกิดขึ้นกับคนอื่น หลังจากที่ไปให้ความรู้คือเพื่อนที่ได้รู้เรื่องราวสิ่งที่จะตามมาหลังจากการตกแต่งอวัยวะเพศเพื่อนก็เลิกคิดเรื่องนี้ไปเลย และรู้จักการป้องกันมากขึ้น และเพื่อนบางคนที่ผมแนะนำเรื่องปุ่มคริสตอริส และจีสปอร์ต เขาก็ไปลองสัมผัสดูเพื่อนบอกว่าได้ผลดีมากและทำให้คู่นอนของเขาพอใจมากครับ สิ่งที่ผมอยากให้เกิดขึ้นอีกคืออยากให้มีกิจกรรมต่อไปเรื่อยๆ ครับ ขอบคุณครับ" (ปังปอนด์ แกนนำเยาวชนชาย)

โดม เป็นเยาวชนอีกคนหนึ่งที่เคยไม่ให้ความสำคัญกับเรื่องเพศศึกษาและชอบตกแต่งอวัยวะเพศ แต่ปัจจุบันเมื่อเขาเรียนรู้มากขึ้นเขาได้นำความรู้มาใช้กับตัวเองทั้งการใส่ถุงยางอนามัย การคิดก่อนทำ และเมื่อเขาบอกความรู้ต่อไปยังเพื่อนๆ เขาก็เห็นเพื่อนของเขาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

"ก่อนเข้าร่วมโครงการ ผมมีความรู้สึกว่าผมเข้าใจเรื่องเพศดีแล้ว จะมาบอกทำไมเพราะมันไม่ใช่เรื่องที่จะนำไปพูดในที่สาธารณะ พฤติกรรมของผมก็เดิมๆ ใครจะบอกจะสอน ผมก็ไม่ฟัง แต่ก่อนผมชอบการตกแต่งอวัยวะเพศและไม่ชอบใส่ถุงยางอนามัย ผมไม่เคยคำนึงถึงเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์หรือการท้องเลย สิ่งที่โครงการฯ ทำ ทำให้ผมเกิดการเปลี่ยนแปลง

พฤติกรรมสุขภาวะทางเพศคือ ผมได้รู้ว่าสิ่งที่ผมเข้าใจแต่ก่อน มันไม่ใช่ความเข้าใจที่ถูกต้องเลย รวมทั้งการตกแต่งอวัยวะทางเพศด้วย ผมได้รู้ว่าการใส่ถุงยางอนามัยมีข้อดีอย่างไร ผมได้เข้าใจเกี่ยวกับช่องทางการติดต่อของโรคเอดส์มากขึ้น ผมได้นำความรู้ไปใช้กับตัวเองคือ 1) ผมเริ่มกลัวการมีเพศสัมพันธ์แบบไม่ใส่ถุงยางอนามัย 2) ผมเริ่มยับยั้งชั่งใจในเรื่องที่ทำไปแล้วจะได้รับผลเสียตามหลังมา และ3) ผมได้เห็นการเปลี่ยนแปลงคนที่ผมให้คำปรึกษาคือ เขาเริ่มกลัวโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เมื่อมีเพศสัมพันธ์ก็รู้จักการป้องกันตัว" (โดม แกนนำเยาวชนชาย)

ตั้ม เป็นเยาวชนที่ฝังมุกด้วยเหตุว่าวิธีการดังกล่าวจะทำให้ผู้หญิงชอบ แต่เมื่อเขาได้เรียนรู้ข้อเท็จจริงและผลกระทบต่าง ๆ เขารู้สึกขอบคุณโครงการฯ นี้ที่ให้ความกระจ่างกับเขา

"ก่อนเข้าร่วมโครงการฯ ผมฝังมุกตั้งหลายลูกโดยไม่คิดว่าผู้หญิงจะชอบหรือไม่ สิ่งที่โครงการฯบอกทำให้ผมรู้ว่า การที่เราฝังมุก มันไม่ทำให้ผู้หญิงชอบเลย และมันไม่ดีต่อเราด้วย แถมจะเสี่ยงต่อการติดเชื้ออีกด้วยครับ ผมได้นำความรู้ไปบอกให้เพื่อน ๆ ฟังว่าการฝังมุกไม่ดีอย่างไร จะส่งผลต่อตัวเราอย่างไร และยังทำให้คู่นอนของเราเสียหายอีกด้วยครับ ผมขอขอบคุณโครงการฯนี้มากครับที่ได้มาให้ความรู้ผมแบบนี้ ผมจะเอาความรู้ที่ได้มาไปบอกต่อ ๆ กันไป จะใช้ความรู้ให้คุ้มกับที่ได้มาครับ ขอบคุณครับ" (ตั้ม แกนนำเยาวชนชาย)

นน รู้สึกสนใจโครงการฯ เนื่องด้วยตนเองมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยง การเรียนรู้ทำให้เธอสนใจเรื่องเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยมากขึ้น อีกทั้งเธอยังระมัดระวังในเรื่องเพศมากขึ้น เธอยังบอกต่อกับเพื่อน ๆ ของเธออีกด้วย

"ก่อนเข้าร่วมโครงการฯ รู้สึกว่ามันน่าสนใจ เพราะพฤติกรรมตัวเองที่ผ่านมาเสี่ยงมาก ไม่เคยป้องกันเลย ไม่เคยสวมถุงยางอนามัย รับประทานยาคุมกำเนิดมากเกินไปอีกด้วย ทานยาคุมแบบไม่ถูกต้อง เปลี่ยนคู่นอนหลายคน ไม่ไปตรวจร่างกายถ้าไม่มีโครงการฯของโรงเรียนหรือถ้าไม่ป่วยก็

ไม่ไปตรวจร่างกาย เมื่อเข้าร่วมโครงการฯ รู้สึกว่ากลัวค่ะ กลัวการมีเพศสัมพันธ์กับแต่ละคนเพราะไม่รู้ว่าเขาผ่านใครมาบ้าง และคิดที่จะป้องกัน สนใจการป้องกันมากกว่าแต่ก่อน รู้สึกว่าเริ่มสนใจสาระในเรื่องเพศมากขึ้น และคิดที่จะคุมกำเนิดด้วยการทานยาคุมเพื่อป้องกันการท้องไม่พร้อม หลังโครงการฯ ได้นำสิ่งที่เรียนรู้มาใช้ในชีวิตอย่างระมัดระวังและได้ไปบอกต่อและให้ความรู้แก่เพื่อนๆ ผลลัพธ์คือเพื่อนให้ความสนใจอยากฟัง อยากรู้และเริ่มกลัวกับโรคทางเพศและคิดที่จะใส่ถุงยาง อีกทั้งเพื่อนๆ ยังให้ความสนใจและบอกเราว่าต่อไปนี้จะป้องกัน ขอบคุณมากๆ นะคะที่ทำให้หนูได้ความรู้และเข้าใจมากขึ้นและขอให้มีกิจกรรมแบบนี้อีกนะคะ” (นน แกนนำเยาวชนหญิง)

เฟิร์น เคยคิดว่าถุงยางอนามัยเป็นสิ่งไม่จำเป็น และไม่เคยได้รู้เรื่องเอดส์มาก่อน ก็ได้มาเรียนรู้

และเธอก็สนใจความรู้เรื่องเพศมากขึ้น เพื่อจะเอาไปบอกต่อเพื่อนความสุขจากการบอกต่อและเห็นพฤติกรรมทางเพศของเพื่อนที่เปลี่ยนไป ทำให้เธอยินดีที่ได้เข้าร่วมโครงการฯ

“ก่อนเข้าร่วมโครงการฯ ก็ไม่เคยรู้เรื่องเกี่ยวกับเพศเลยค่ะ มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัยเลยเพราะหนูคิดว่ามันไม่จำเป็นและก็ไม่เคยเรียนรู้เรื่องเอดส์เลย สิ่งที่โครงการฯทำ ทำให้เราเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาวะทางเพศ หนูก็ได้นำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันและได้ไปบอกต่อกับผู้อื่น จากที่เคยสนใจเรื่องเพศมาก่อนหน้านี้ ก็หันมาสนใจมากขึ้นและจะนำไปพัฒนาต่อไปค่ะ หลังโครงการฯ เรานำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ ซึ่งทำให้หนูใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุขและระวังการมีเพศสัมพันธ์มากขึ้น หนูได้ไปบอกกล่าวกับผู้อื่นและทำให้ผู้อื่นหันมาสนใจเรื่องเพศมากขึ้น ผลที่เกิดขึ้นก็ดีค่ะ เพราะมีคนนำสิ่งที่ได้ให้ความรู้ไปใช้ค่ะ ก็ยินดีค่ะที่ได้เข้าร่วมโครงการฯในครั้งนี้ ขอบคุณมากค่ะ” (เฟิร์น แกนนำเยาวชนหญิง)

เสียงของทีมเจ้าหน้าที่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น

"เมื่อแรกนั้นรู้สึกอยากจะรู้ว่าโครงการฯจะสามารถเปลี่ยนแปลงเยาวชนได้จริงหรือเปล่า และจะสามารถทำได้จนจบหรือเปล่า แต่เมื่อเรียนรู้กับโครงการฯ ทำให้ตนเองสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปถ่ายทอดความรู้ต่อให้คำปรึกษา แนะนำกับบุคคลอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นลูกๆ เยาวชนในศูนย์ฯ หรือบุตรหลานที่บ้าน สำหรับตัวเอง โครงการฯ ทำให้เราสามารถเข้าใจจิตใจวัยรุ่น และเข้าใจถึงโรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน สำหรับคนอื่น เขาสามารถมองเห็นถึงความตั้งใจของคณะบุคคลในการทำงานของโครงการนี้ว่ามีความตั้งใจเพียงใด ถ้าโครงการฯนี้สำเร็จ สิ่งที่เราเห็นคือเยาวชนรักตัวเองมากขึ้น และเห็นคุณค่าของตัวเอง เข้าใจหัวอกผู้ปกครองที่คอยอบรม สั่งสอน ดุด่า บ่นตลอดเวลา เพราะอะไรท่านถึงทำแบบนั้น...เพราะรักลูกนี่เอง" (นางรัตนา เว้นซุม พนักงานพินิจ (หน่วยหญิง)

จ.อ.นิมิตร ทวยนันท์ มีความรู้สึกทั้งอยากทำและไม่อยากทำ เพราะแม้จะรู้ว่าโครงการฯมีประโยชน์แต่ก็เป็นการเพิ่มภาระงาน แต่เมื่อเขาเรียนรู้กับโครงการฯ เขากลายเป็นคนสำคัญ (Keyman) ในการทำงานสุขภาวะทางเพศในศูนย์ฝึกฯ มาตรวัดความสำเร็จของเขาอยู่ที่เยาวชนรู้จักการป้องกันและรักตัวเอง มีข้อมูลที่ถูกต้องและให้คำปรึกษาเพื่อนได้

"เมื่อเข้าร่วมโครงการฯ รู้สึกสองจิตสองใจครับ มีทั้งความอยากและไม่อยาก ความอยากคือการทำงานจะได้มีเครือข่ายเข้ามาช่วยเรื่องเพศศึกษา ที่ไม่อยากคือเพิ่มภาระหน้าที่ของเรา แต่เมื่อเรียนรู้ในโครงการฯ ทำให้เห็นว่า โครงการฯนี้เป็นโครงการฯ ที่เกิดประโยชน์แก่เด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาส การสร้างทีม setting การสร้างแกนนำ การโค้ชที่ดี การเรียนรู้ดังกล่าวนี้สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เช่น สอนบุตร สามารถขยายผลโครง

การฯ ไปใช้กับเด็กและเยาวชนได้ สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กและเยาวชนให้รักตัวเองมากขึ้น รวมถึงการป้องกัน ผลที่เกิดกับตนเองคือการเพิ่มผู้มีความรู้ความสามารถและปรึกษากับเด็กและเยาวชนอื่นได้ ส่วนผลที่เกิดขึ้นกับผู้อื่นคือบุคคลนั้นได้แนะนำ ให้ความรู้ได้อย่างถูกต้อง ถ้าหากโครงการฯจะสำเร็จจะต้องเห็นเด็กและเยาวชนมีความตระหนักเกี่ยวกับการป้องกันตัวเอง การรักตัวเอง เด็กและเยาวชนมีข้อมูลและความรู้ เป็นที่ปรึกษากับเด็กและเยาวชนอื่นได้” (จ.อ.นิมิตร ทวยนันท์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ)

สุขภาวะทางเพศ โครงการนี้ได้ยิน เพราะมีคนอยากให้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของโครงการเพราะเป็นเจ้าหน้าที่คนหนึ่งของ ศูนย์ฝึกฯ และอาจจะมีส่วนเกี่ยวข้อง ก็ไม่มีเหตุผลอะไรที่จะปฏิเสธแล้วยอมรับเพราะไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ เพราะเราต้องอยู่ในระยะทางมากกว่าน้องๆ คนอื่น ทีม setting อาจเป็นบุคคลที่ทำงานต่อและให้เป็นระยะยาวถึงแม้โครงการจะหยุด แย้งในความคิดและเสนอว่า ถ้าอยากให้โครงการนี้มีต่อคงต้องมีบุคคลภายนอกที่เชี่ยวชาญช่วยดำเนินการต่อ จะมีผลมากกว่าหวังพึ่งคนในขับเคลื่อนให้ยังคงอยู่แน่นอน

เมื่อโครงการนี้ทำขึ้นกับเยาวชน ไม่ได้คาดหวังว่าเยาวชนจะได้ประโยชน์อะไรมากเพราะเรื่องเพศเป็นเรื่องใกล้ตัวเยาวชน และคิดว่าเขาน่าจะรู้อยู่ แต่เพียงไม่ตระหนักพวกเขาจะเข้าโครงการนี้เพราะสิทธิประโยชน์เฉยๆ แต่พอเริ่มกลับทำให้เห็นพัฒนาการของเยาวชนแกนนำ ที่มีความตั้งใจมีความมุ่งมั่นพยายามที่จะฝึกฝน ที่จะพัฒนาตนเองให้มีความสามารถในการถ่ายทอดให้เพื่อนฟังตามโจทย์ที่ได้รับมอบหมาย หลังจากอบรมแกนนำเสร็จเห็นพัฒนาการของการพัฒนาตนเองของแกนนำที่สามารถถ่ายทอดความรู้ให้เพื่อนตัวต่อตัว จนกระทั่งมายืนหน้าเวทีเพื่อถ่ายทอดเป็นกลุ่ม และขยายการถ่ายทอดความรู้เป็นเสียงตามสายได้อย่างมั่นใจ และมีความกระตือรือล้นในการทำหน้าที่

สิ่งที่เปลี่ยนแปลงของเยาวชนทำให้ใจครูเปลี่ยนความคิดเห็นความพยายามของพวกเขาทำให้ความท้อแท้ เหนื่อยใจ หลาย ๆ ครั้งของครูเปลี่ยนเป็นกำลังพลังใจ ที่จะทำงานนี้ต่อไปในบทบาทของ ***"ผู้บำบัด"*** ที่สามารถใช้เรื่องใกล้ตัว สุขภาวะทางเพศ พัฒนาความคิดความตระหนักความเข้มแข็งและความหนักแน่น ให้เชื่อมั่นที่จะก้าวเดินต่อไปอย่างมั่นใจในการดำเนินชีวิตเรื่องอื่นเช่นกัน (นางสาวเยาวเรศ สิทธิธรรม นักจิตวิทยาคลินิกปฏิบัติการ)

เสียงของคณะทำงานจังหวัด

"ตอนแรกที่โครงการฯจะเข้ามานั้น รู้สึกว่ามีภาคีเครือข่ายในการทำงานเพิ่มขึ้น จะได้ทราบว่าโครงการฯนี้จะได้เข้ามาทำอะไรบ้าง เมื่อโครงการฯ นี้เข้ามาแล้วทำให้เกิด MOU ระหว่างหลาย ๆ หน่วยงานร่วมกัน ซึ่งถือว่าเป็นพันธกิจหลักของหน่วยงานตัวเอง ที่จะต้องนำไปชี้แจงให้บุคลากรในหน่วยงานได้รับทราบและนำไปปฏิบัติ ถือว่าโครงการฯนี้ทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการโดยเฉพาะแกนนำได้รับความรู้ทางด้านสุขภาวะทางเพศ สามารถนำไปปฏิบัติต่อตัวเองและผู้อื่น รวมทั้งคนในชุมชนของแกนนำ เมื่อแกนนำพ้นโทษออกไป เพื่อให้เขา ลด ละ เลิก พฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ ซึ่งโครงการนี้สำเร็จ ไม่ว่าจะในระยะยาวหรือสั้น จะส่งผลดีต่อเยาวชนเป็นอย่างมากในการลดพฤติกรรมเสี่ยงจากสุขภาวะทางเพศ และทำให้เกิดความร่วมมือ สัมพันธภาพที่ดีระหว่างหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่ร่วมทำ MOU ด้วยกัน ซึ่งผลลัพธ์จุดหมายปลายทางก็จะส่งผลดีแก่เยาวชน" (นางมุกดา แซ่ลี้ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโนนม่วง ตำบลศิลา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น)

ลาวะดี เป็นอีกคนหนึ่งที่รู้สึกภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งกับเครือข่ายในการทำงานเรื่องสุขภาวะทางเพศ เธอได้เรียนรู้การทำงานเป็นทีมร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ และเธอจะปรับองค์ความรู้ที่ได้รับไปใช้กับงานเยาวชนในชุมชน ความสำเร็จของโครงการฯ อยู่ที่ศักยภาพของเยาวชนในการดูแลตนเองและการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้ผู้อื่นได้

"ความรู้สึกในตอนเริ่มต้นกับโครงการฯ มีความรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายการทำงานเกี่ยวกับสุขภาวะทางเพศของจังหวัด สิ่งที่เราได้เรียนรู้จากโครงการฯ คือ การได้รู้ถึงบทบาทของการทำงานร่วมกับเครือข่ายมากขึ้น ได้ทำงานเป็นทีม สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในหน่วยงานได้มากยิ่งขึ้น และสามารถนำความรู้หรือประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้กับเยาวชนในชุมชน หากมองเรื่องความสำเร็จของโครงการฯ คือ เยาวชนในศูนย์ฝึกทุกคนสามารถดูแลเรื่องสุขภาวะทางเพศได้เป็นอย่างดี และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ได้รับไปสู่เยาวชนข้างนอกได้" (นางลาวะดี กำลังทวี หัวหน้าฝ่ายบริหารสาธารณสุข เทศบาลเมืองศิลา)

ปัทมา เป็นผู้ที่เข้าร่วมโครงการฯ ตั้งแต่เริ่มต้นเธอรู้สึกดี และชอบการทำงานเป็นทีมที่มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกัน นอกจากเรื่องการทำงานแล้วทัศนคติที่ดีต่อเยาวชนเริ่มเติบโตและงอกงาม ทั้งนี้ความสำเร็จของโครงการฯ คือ การสร้างสัมพันธภาพในการทำงานระหว่างกัน

"เมื่อเข้าโครงการฯ ถูกชักชวนเข้าร่วมอบรมเพื่อปรับฐานคิดการทำงานกับเด็กและเยาวชน รู้สึกดีใจที่ได้รู้จักกับทีมงานทุกคน ได้มีโอกาสในการทำงานด้านเด็กและเยาวชนร่วมกัน สิ่งที่ได้เรียนรู้กับโครงการฯ คือ การได้มีโอกาสเรียน

รู้และการทำงานร่วมกับเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯการเป็นเครือข่ายการทำงานร่วมกัน ทุกคนร่วมทำงานเป็นทีมช่วยเหลืองานซึ่งกันและกัน มีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน และเห็นปัญหาของเด็กและเยาวชนและร่วมกันแก้ไขปัญหา สิ่งที่ได้นำไปใช้ในหน่วยงานคือการมีเครือข่ายในการทำงานเป็นทีมที่ช่วยเหลืองานซึ่งกันและกัน เด็กและเยาวชนทุกคน อยากเป็นคนดี ต้องการให้คนอื่นยอมรับ มีคุณค่าในตัวเอง และสามารถปรับเปลี่ยนได้ หากมีคนให้โอกาส สามารถนำไปปรับบริการที่เอื้อต่อความเจ็บป่วยของเด็กและเยาวชน ผลที่เกิดขึ้นกับตัวเองคือเกิดการปรับฐานคิดเรื่องสุขภาวะทางเพศของเด็กและเยาวชน การยอมรับความคิดเห็น การปฏิบัติตัวของเด็กและเยาวชน รวมถึงการทำงานสามารถดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง ส่วนความสำเร็จของโครงการคือสัมพันธภาพที่งดงามของทีมงานทุกท่าน การลงนามMOU ระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน" (นางปัทมา ทองไพบูลย์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โรงพยาบาลขอนแก่น)

ธีระชัย เป็นนายแพทย์ที่เมื่อแรกนั้นก็ไม่ได้คิดว่าโครงการฯ นี้จะแตกต่างจากโครงการอื่น แต่เมื่อดำเนินงานร่วมกัน เขาเห็นทั้งประโยชน์ที่เกิดแก่เด็กและสัมพันธภาพที่เกิดขึ้นระหว่างทีมงานด้วยกันเอง โดยเห็นถึงความจริงใจของมูลนิธิไทยอาทรในการเป็นสะพานเชื่อมการทำงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ความสำเร็จในมุมมองของเขา คือ ระบบ ทีมงาน องค์ความรู้ และเป้าหมาย ต้องสอดคล้องและส่งต่อถึงเด็กและเยาวชนเป็นสำคัญ

"ตอนเริ่มโครงการฯ คงเหมือนโครงการต่างๆ ที่ผ่านมา หากโครงการฯทำได้จริงน่าจะเป็นประโยชน์กับเด็ก ระหว่างการทำกิจกรรมได้เรียนรู้สัมพันธภาพในการสร้างทีมงาน การลงนามMOUและการสนับสนุน รวมถึงความจริงใจที่ได้รับอย่างต่อเนื่องจากมูลนิธิไทยอาทรในการทำงานที่เป็น

เหมือนสะพานเชื่อมการทำงาน ส่งผลให้เกิดการทำงานร่วมกันแบบเอื้อเฟื้อ รวมถึงการได้พบกับมิตรภาพที่ดีกับหน่วยงานต่างๆ หากการทำงานสำเร็จสิ่งที่เกิดขึ้นคือ การเซ็น MoUการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ โครงการได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง มีทีมงานที่ดี มีจิตอาสา มีสัมพันธภาพที่ดี มีเป้าหมายเดียวกัน เยาวชนได้รับความรู้ และสามารถนำไปใช้ได้จริงโดยเฉพาะความรู้ในการป้องกัน มีสุขภาวะทางเพศที่ถูกต้องด้วยความตระหนักส่วนตน” (นายแพทย์ธีระชัย อังสุนนันทวิวัฒน์ หรือ หมอปิงโรงพยาบาลธัญญารักษ์ จังหวัดขอนแก่น)

วารุณี พบว่าภาระงานก็ค่อนข้างมาก แต่ก็ยอมทำโครงการฯนี้ เนื่องจากเกี่ยวเนื่องกับภารกิจหลักของตน สิ่งที่ทำให้เธอได้เรียนรู้คือการทำงานเป็นทีมและเครือข่ายในรูปแบบที่น่าประทับใจ รวมถึงการพัฒนาศักยภาพเยาวชนที่เข้าถึงยาก ความสำเร็จของโครงการฯ มีทั้งผลลัพธ์เชิงบวกที่มีต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน รวมถึงการทำงานร่วมกันของเครือข่ายการทำงาน

“ตอนเข้าร่วมโครงการฯ ถูกชวนมาเป็นคณะทำงาน ตอนนั้นคิดว่าทำก็ได้นะ แต่งานที่ทำก็เยอะ อาจจะสามารถเข้าร่วมได้บ้าง จะพยายามช่วยเต็มที่แม้ว่าโครงการฯจะเยอะ แต่ทำก็ทำ งานนี้เป็นงานเกี่ยวกับเยาวชน เป็นกลุ่มเป้าหมายและอยู่ในนโยบายของสมาคมฯ เราก็จะได้ผลงานร่วมกัน และตกลงทำ สิ่งที่ได้เรียนรู้จากโครงการนี้คือการทำงานเป็นทีม การร่วมทำโครงการฯ ให้สำเร็จเป็นอะไรที่ยาก ต้องอดทนต้องเลือกหน่วยงานที่สามารถประสานงานได้อย่างต่อเนื่อง ต้องมีการเรียนรู้เรื่องข้อจำกัดของเด็กเยาวชนที่อยู่ในศูนย์ฝึกฯ ซึ่งมีความแตกต่างจากเด็กและเยาวชนที่อยู่ภายนอกศูนย์ฯ การทำโครงการฯ ต้องมีการพัฒนาศักยภาพของทีมงานทั้งด้านความรู้ทัศนคติ ปรับฐานคิดมุมมองก่อนลงทำกิจกรรมกับเด็ก ซึ่งมีประโยชน์มาก

ทั้งต่อตัวเราและเด็กในศูนย์ฝึก ส่วนการขยายผล คือ การได้เรียนรู้การทำงานกับเด็กที่ขาดโอกาส เข้าถึงข้อมูลข่าวสารบริการด้านสุขภาวะทางเพศ ดังนั้นต้องนำไปบอกกล่าวกับหน่วยงานตัวเองเพื่อสนับสนุน เจ้าหน้าที่และหางบประมาณมาสนับสนุนการช่วยเหลือกลุ่มเด็กศูนย์ฝึกฯ และบอกกล่าวกับหน่วยงานอื่นให้เห็นความสำคัญกับโครงการฯนี้ สำหรับตนเองนั้น การเรียนรู้ในโครงการฯทำให้ได้เครือข่ายทำงานเป็นทีม มีประโยชน์ในการติดต่อประสานงาน ได้ผลงาน ได้ประชาสัมพันธ์องค์กร ที่สำคัญที่สุดคือได้ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนให้มีสุขภาวะทางเพศที่ดี ไม่ติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์ รู้จักป้องกันเรื่องการท้องไม่พร้อม มีทักษะชีวิต เมื่อออกไปอยู่ร่วมกับสังคมภายนอก....ความสำเร็จที่จะเห็นของโครงการฯ คือ กลุ่มเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ มีสุขภาวะทางเพศดีขึ้น ลดการติดเชื้อ ลดการแพร่เชื้อ มีทักษะชีวิตที่ดี ทำให้สังคมน่าอยู่ มีการป้องกันท้องไม่พร้อม เกิดการทำงานเป็นทีมของเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชน มีสัมพันธภาพที่ดี ทั้งหน่วยงานและด้านส่วนตัว ประสานงานง่ายขึ้น สะดวกรวดเร็ว ทั้งงานโครงการเด็กศูนย์ฝึกฯ และงานด้านอื่นๆ " (นางวารุณี ตั้งศิริ ผู้จัดการคลินิก เวชกรรมสังคม ขอนแก่น สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทยฯ)

"เมื่อเด็กก้าวพลาดไปแล้ว จะทำอย่างไรให้เด็กก้าวออกจากจุดที่เคยพลาดมาสู่สังคมปกติตอนแรกก็ยังหวั่นๆ เมื่อเข้าไปเห็นบรรยากาศภายในศูนย์ฝึกและอบรมฯ เด็กมีความสดใส แววตาปิ้งแว็บ วัยฮอร์โมน บางคนสักลายแปลกๆ ซึ่งจะใช้วิธีการอย่างไรในการเข้าถึงพวกเขา ซึ่งเราทำงานในหน่วยนโยบายการทำงานร่วมกันโดย MOU บันทึกลงนามความร่วมมือ ไม่เสพ ไม่ท้อง ไม่ติดเชื้อ และอนามัยเจริญพันธุ์ ซึ่งเป็นภารกิจหลักของ

สาธารณสุขอยู่แล้ว เครือข่ายมีความสัมพันธ์ที่ดีและเคยได้ร่วมงานในหลายโอกาส จึงรู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่ง เด็กในศูนย์ฝึกและอบรมฯ คือเด็กที่กระทำผิดจนถูกพิพากษา แต่ละคนแผลไม่เท่ากันแต่มูลนิธิไทยอาทรและทีม Setting มีกระบวนการดำเนินการตั้งแต่ปรับเปลี่ยนทัศนคติทีมคณะทำงานและแกนนำ มีความตั้งใจและทุ่มเท ตั้งแต่การทำหลักสูตรเพื่อพวกเขาโดยเฉพาะ พร้อมให้ความจริงใจไปแลกกับเด็กๆ แกนนำ (แอบติดตามความสำเร็จเห็นผ่านLineบ้าง Facebookบ้าง) เปิดโอกาสให้เขาได้แสดงความรู้สึก ทบทวนเรื่องราวที่ผ่านมาด้านสุขภาวะทางเพศ ซึ่งเด็กๆ แกนนำก็ได้สะท้อนให้เห็นว่าเขาเห็นคุณค่าในตัวเองมากขึ้น เขาสามารถเป็นแกนนำบอกต่อเรื่องราวสุขภาวะทางเพศกับเพื่อนๆ ได้ เขาเปลี่ยนความคิดหรือคิดว่าต้องเปลี่ยนพฤติกรรมให้ดีขึ้น หรือไม่ทำอีก ไม่ใช่เพราะอำนาจการกักขังหรือผู้คุม ขอขอบคุณมูลนิธิไทยอาทรที่ทำให้เกิดโครงการที่ดีมีประโยชน์ ขอบคุณที่ให้โอกาสเป็นส่วนเล็กๆ ของทีม ขอบคุณค่ะ" (นางวรวลัย เกษมศรีวิวัฒน์ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น)

"ตัวผมเองทำงานกับเยาวชนมาประมาณ 20 ปี ตั้งแต่ปีพ.ศ.2540 ผมมีโอกาสสร้างแกนนำเยาวชนมาไม่น้อย แกนนำภายนอกที่ผมได้ไปอบรมให้เขา ผมสามารถสัมผัสได้ว่าเขาสนใจฟังเรากี่คน หากคิดเป็นร้อยละ เด็กภายนอกอาจจะสนใจสักร้อยละ 70-80 แต่ในจำนวนนี้ไม่สามารถสร้างเป็นแกนนำได้ทั้งหมด และเมื่อถามว่าใครอยากเป็นแกนนำเยาวชนบ้าง หลายครั้งก็พบว่าไม่มีแม้แต่คนเดียวที่จะยกมือ เพราะฉะนั้นเราจึงใช้วิธีมองและสังเกตคนที่โดดเด่นมีศักยภาพแล้วดึงเขามาเป็นแกนนำ ไม่ใช่ระบบความสมัครใจ ดังนั้นเมื่อถึงเวลาที่ต้อง

ทำงานเป็นแกนนำจริงๆ จึงไม่ใช่แกนนำที่เข้มแข็งเพราะเขาไม่ได้ดึงเอาศักยภาพของตนเองออกมาใช้ได้อย่างเต็มที่ เยาวชนภายนอกมีสิ่งเร้าเยอะ พอโครงการฯจบก็จบไป แกนนำเยาวชนก็หายหน้ากันไป พอมีโอกาสได้เข้ามาทำงานในศูนย์ฝึกตรงนี้ แกนนำที่ถูกคัดเลือกมาร่วมอบรมทุกคนกระตือรือร้นในการเรียนรู้ 30 กว่าคนไม่มีใครหลุดไปสักคน น้องๆ ฟังเราอย่างตั้งใจ ซึ่งทำให้ได้รับข้อมูลความรู้ถูกต้องและครบถ้วน และเมื่อต้องเอาความรู้ไปถ่ายทอดให้เพื่อนต่อ เขาสามารถทำได้อย่างเต็มที่เต็มศักยภาพของตนเองกับเวลาที่น้อยนิดในการได้เรียนรู้และได้ฝึก ทำให้ผมเรียนรู้ว่าทุกคนมีศักยภาพขอเพียงมีโอกาสได้เรียนรู้และฝึกฝน หากจะย้อนกลับไปตั้งแต่ต้นโครงการฯ เราเริ่มต้นแบบล้มลุกคลุกคลานจริงๆ ไม่รู้จักศูนย์ฝึกฯ และบริบทต่างๆ เข้ามาคุยกับผอ.ศูนย์ฝึก พี่หมอนิมิตร ครูเกด ไม่แน่ใจด้วยซ้ำว่าโครงการฯจะไปรอดหรือเปล่า ก็ค่อยๆ เรียนรู้กันมา จนสามารถที่จะยืนได้อย่างแข็งแรงและเริ่มที่จะก้าวต่อไปได้ ตอนนี้ผมเชื่อว่าเราพร้อมที่จะวิ่งแต่โครงการฯมันหมดพอดี กับน้องๆ ทีมแกนนำเยาวชนเหมือนกัน เราพบกันเจอกันบ่อย ทำอะไรดีๆ ร่วมกัน ทำให้ตัวผมผูกพันกับน้องๆ น้องๆ ก็ผูกพันกับตัวผมคิดแล้วใจหายครับ หากโครงการฯไม่สามารถไปต่อได้จริงๆ หากมีโอกาส ตัวผมมีเวลาก็จะขอเข้ามาเป็นจิตอาสาที่เข้ามาตรงนี้แล้วแต่ทีมงานจะวานให้ช่วยทำอะไร ด้วยความยินดีอย่างยิ่งครับ” (นายณัฏฐ์ นงภา นักพัฒนาอิสระ)

ภาคผนวก

- คำสั่งแต่งตั้งทีม Setting
- คำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานจังหวัด
- MOU ภายใต้โครงการ
- หลักสูตรในการจัดอบรมแกนนำเยาวชน

คำสั่ง ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต ๔ จังหวัดขอนแก่น
ที่ ๕๕/๒๕๖๐
เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานโครงการสร้างเสริมสุขภาวะทางเพศ

ด้วยศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต ๔ จังหวัดขอนแก่น ได้ทำโครงการร่วมกับภาคีเครือข่ายในการดำเนินโครงการสร้างเสริมสุขภาพทางเพศในเด็กและเยาวชนศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๔ จังหวัดขอนแก่น โดยร่วมมือกับมูลนิธิพัฒนาเครือข่ายเอดส์ สำนักงานภาคอีสาน ภายใต้การสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

ดังนั้นจึงแต่ตั้งคณะทำงานโครงการดังกล่าว เพื่อสะดวก และเป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ตามรายชื่อดังนี้

๑. นางปิติพร	วีระพล	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
๒. จ่าเอกนิมิตร	ทวยนันท์	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ
๓. นายทวีศิลป์	หลักคำ	นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพชำนาญการ
๔. นายภานุวัตร	ชื่นสวัสดิ์	นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพชำนาญการ
๕. นางสุดารัตน์	วรบัณฑิต	นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพชำนาญการ
๖. นายอาคม	พาอำนาจ	นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพชำนาญการ
๗. นางสาวเยาวเรศ	สิทธิธรรม	นักจิตวิทยาปฏิบัติการ
๘. นายนิติน้ย	ใจซื่อ	นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพปฏิบัติการ
๙. นางสุรีรัตน์	เพียเอ้ย	นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ
๑๐.นางพัชรินทร์	รักษ์มณี	เจ้าพนักงานอบรมและฝึกวิชาชีพ
๑๑.นายองอาจ	พรมสาลี	นักจิตวิทยา
๑๒.นายณัฐวัสส์	ประมูลพงศ์	นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพ
๑๓.นายนิทิทธันต์	คาดหมาย	นักสังคมสงเคราะห์
๑๔.นางสาวปกิตตา	ปาระพิมพ์	นักสังคมสงเคราะห์
๑๕.นางสาวกันยกานต์	เสาประธาน	นักสังคมสงเคราะห์

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายเจริญ นันทะระ)
ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต ๔

คำสั่ง ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๔ จังหวัดขอนแก่น
ที่ ๔๗/๒๕๖๐
เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจังหวัดสร้างเสริมสุขภาวะทางเพศของเยาวชนและพัฒนาระบบบริการที่เป็นมิตร
สำหรับเยาวชน ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๔ จังหวัดขอนแก่น

***

๑๓.นางสาวเยาวเรศ สิทธิธรรม	นักจิตวิทยาปฏิบัติการ	ศูนย์ฝึกฯเขต ๔ ขอนแก่น
๑๔.นายองอาจ พรมสาลี	นักจิตวิทยา	ศูนย์ฝึกฯเขต ๔ ขอนแก่น
๑๕.นายนิทิทรัมด์ ดาดหมาย	นักสังคมสงเคราะห์	ศูนย์ฝึกฯเขต ๔ ขอนแก่น
๑๖.นางสาวกันยกานต์ เสาประธาน	นักสังคมสงเคราะห์	ศูนย์ฝึกฯเขต ๔ ขอนแก่น
๑๗.นางสาวปกิดดา ปาระพิมพ์	นักสังคมสงเคราะห์	ศูนย์ฝึกฯเขต ๔ ขอนแก่น

โดยมีบทบาทหน้าที่ดังนี้

๑. กำหนดแผน ยุทธศาสตร์ในการส่งเสริมสุขภาวะทางเพศ และการบริการที่เป็นมิตรสำหรับเยาวชน
๒. เชื่อมโยง บูรณาการทั้งด้านการส่งเสริมป้องกัน เฝ้าระวัง การดูแลรักษาสุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์และสังคม โดยความร่วมมือของหน่วยงานภายในศูนย์ฝึกฯ และ ภาคีเครือข่าย
๓. สนับสนุนทรัพยากรในพื้นที่ในการดำเนินงาน(งบประมาณ บุคลากร ฯลฯ)
๔. วางแผนร่วมกับทีมSetting ในการส่งต่อการบริการ
๕. ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน
๖. ที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ ทีมSetting เข้าร่วมประชุม และแสดงความคิดเห็น และแก้ไขปัญหาในการดำเนินงาน
๗. ประสานงานและสร้างเครือข่ายการทำงานร่วมกัน
๘. ประชาสัมพันธ์กิจกรรมและเผยแพร่สื่อของโครงการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๐

(นายเจริญ นันทะระ)
ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๔

บันทึกข้อตกลง (MOU) ว่าด้วยความร่วมมือ
การสร้างเสริมสุขภาวะวัยรุ่นองค์รวม(ไม่เสพ ไม่ท้อง ไม่ติดเชื้อ) และ อนามัยการเจริญพันธุ์วัยรุ่น
ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๔ จังหวัดขอนแก่น

ระหว่าง

ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๔ จังหวัดขอนแก่น กับ ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น สถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดขอนแก่น,สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น คลินิกวัยรุ่น โรงพยาบาลขอนแก่น,คลินิกลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดโรงพยาบาลยัญญารักษ์, โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโนนม่วง ,เทศบาลเมืองศิลา คลินิกสวท เวชกรรมขอนแก่น สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย และ มูลนิธิไทยอาทร

ด้วยศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๔ จังหวัดขอนแก่น ได้มีแนวนโยบาย เกี่ยวกับการดำเนินงานตาม อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก(Convention on the Rights of the Child) อนุสัญญาฉบับนี้ระบุรายละเอียดของสิทธิขั้นพื้นฐานต่างๆ ให้ว่าทุกประเทศต้องรับประกันเด็กในประเทศของตน ได้แก่ **สิทธิที่จะมีชีวิตรอด** – ได้รับการดูแลสุขภาพขั้นพื้นฐาน มีสัมฤทธิภาพ และความปลอดภัย, **สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา** – มีครอบครัวที่อบอุ่น ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ และมีภาวะโภชนาการที่เหมาะสม, **สิทธิที่จะได้รับการปกป้องคุ้มครอง** - ให้ปลอดพ้นจากการทำร้าย การถูกล่วงละเมิด การถูกทอดทิ้ง และการแสวงประโยชน์ในทุกรูปแบบ, **สิทธิในการมีส่วนร่วม** – ในการแสดงความคิดเห็น แสดงออก การมีผู้รับฟัง และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่มีผลกระทบกับตนเอง

บันทึกข้อตกลงความร่วมมือฉบับนี้ทำขึ้นระหว่างศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๔ จังหวัดขอนแก่น กับ ศาลเยาวชนครอบครัว,สถานพินิจและคุ้มครองเด็กจังหวัดขอนแก่น, สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น ,คลินิกวัยรุ่น โรงพยาบาลขอนแก่น,คลินิกสวท เวชกรรมขอนแก่น สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย,คลินิกลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด โรงพยาบาลยัญญารักษ์,เทศบาลเมืองศิลา,โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโนนม่วง และมูลนิธิไทยอาทร ซึ่งเป็นหน่วยงานในการสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กและเยาวชน และได้ตกลงร่วมมือกันที่จะดำเนินงานโดยมีกรอบแนวทางในการพัฒนาและประสานความร่วมมือดังนี้

๑. **ร่วมมือกันเกี่ยวกับการสนับสนุนคู่แลเยาวชนและส่งเสริมความร่วมมือของเครือข่ายผู้ปกครอง**
๒. **ร่วมมือกันส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางวิชาการ และกิจกรรมอื่นเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณภาพ มีคุณธรรม และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน**
๓. **ร่วมมือกันส่งเสริมสนับสนุนในการบริหารจัดการ และการดำเนินการพัฒนา เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเรื่องสุขภาวะวัยรุ่นองค์รวม(ไม่เสพ ไม่ท้อง ไม่ติดเชื้อ) และอนามัยการเจริญพันธุ์วัยรุ่น**
๔. **ร่วมมือกันส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาจัดหาสื่อ พัฒนาแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับสุขภาวะวัยรุ่นองค์รวม(ไม่เสพ ไม่ท้อง ไม่ติดเชื้อ) และอนามัยการเจริญพันธุ์วัยรุ่น เพื่อให้เยาวชนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน**

๕. ร่วมมือกับส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ เพิ่มพูนทักษะ มีขวัญ กำลังใจ ในการปฏิบัติงานสุขภาวะวัยรุ่นองค์รวม(ไม่เสพ ไม่ท้อง ไม่ติดเชื้อ) และอนามัยการเจริญพันธุ์วัยรุ่นเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเด็กและเยาวชน

๖. ร่วมมือกันในการสนับสนุนการดูแลเรื่องและจัดการระบบการส่งต่อการบริการที่เชื่อต่อสุขภาวะวัยรุ่นองค์รวม (ไม่เสพ ไม่ท้อง ไม่ติดเชื้อ) และอนามัยการเจริญพันธุ์วัยรุ่น

๗. ร่วมมือกันในการส่งเสริม ป้องกัน รักษา ฟื้นฟู เกี่ยวกับสุขภาวะวัยรุ่นองค์รวม(ไม่เสพ ไม่ท้อง ไม่ติดเชื้อ) และอนามัยการเจริญพันธุ์วัยรุ่น

ทั้งนี้หน่วยงานทั้งหมดลงนามยืนยันการให้ความร่วมมือตามข้อตกลงทั้ง ๗ ไว้เป็นหลักฐาน

ข้อตกลงนี้ได้ทำไว้ ณ วันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๖๐

(นายวัฒนเดช ไชยเสนี)
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัว
จังหวัดขอนแก่น

(นายเจริญ นันทะระ)
ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต ๔
จังหวัดขอนแก่น

(นายพิรวพล สมจร)
ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
จังหวัดขอนแก่น

(นายแพทย์สราวุทธ์ บุญชัยพานิชวัฒนา)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์ราชพัฒนา ขอนแก่น

(นายแพทย์สมพงษ์ จรุงจิตตานุสนธิ์)
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น

(นายแพทย์ชาญชัย จันทร์วรชัยกุล)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลขอนแก่น

(นางมุกดา แซ่ลี้)
ผู้อำนวยการ
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านโนนม่วง

(นายยอดยิ่ง จันทนสิมพ์)
นายกเทศมนตรีเมืองศิลา

(นางสาวสุชาดา โทขบรรหาร)
ผู้อำนวยการสมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย

(นายแพทย์เรืองกิตติ์ ศิริกาญจนกุล)
ประธานกรรมการมูลนิธิไทยอาทร

หลักสูตรในการพัฒนาแกนนำเยาวชน

กิจกรรม	วัตถุประสงค์
1. สันทนาการแนะนำตัว	เพื่อสร้างความคุ้นเคย และการทำให้เยาวชนรู้สึกปลอดภัยในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. กำหนดความคาดหวัง ข้อตกลงร่วม	เพื่อสำรวจถึงความต้องการในการเรียนรู้ของแกนนำ เพื่อกำหนดกติกาในการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข
3. ภาพรวมการดำเนินโครงการ	เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ
4. ย่างเข้าสู่หนุ่มสาว	1. อธิบายพัฒนาการทางเพศของหญิงชายเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และพฤติกรรม 2. ระบุถึงสัญญาณความพร้อมของร่างกายของหญิงชายที่เข้าสู่ภาวะการเจริญพันธุ์
5. แลกน้ำ	1. เข้าใจโอกาสเสี่ยงต่อการรับเชื้อเอดส์โดยได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง 2. ประเมินโอกาสเสี่ยงต่อการรับเชื้อเอดส์ด้วยตนเอง 3. ระบุทางเลือกในการป้องกันเอดส์ที่สอดคล้องกับตนเอง 4. เข้าใจความแตกต่างระหว่างผู้ติดเชื้อ - ผู้ป่วยเอดส์

กิจกรรม	วัตถุประสงค์
6. ถุงยางอนามัย	มั่นใจในการใช้ถุงยางอนามัย และถุงอนามัยสตรี
7. ใครเอ่ย	1. ตระหนักถึงอิทธิพลของทัศนะ ค่านิยมต่อเรื่องเพศที่ทำให้การเรียนรู้เรื่องเพศขาดความรอบด้าน 2. สร้างความคุ้นเคยในการพูดคุยเรื่องเพศ 3. ได้ข้อมูลที่ถูกต้องในเรื่องเพศ
8. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	ได้รับข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
9. ระดับความเสี่ยง	1. ทบทวนความเข้าใจของตนเองในเรื่องเอดส์จากข้อมูลที่เคยได้รับ 2. ได้รับข้อมูลพื้นฐานที่ชัดเจนในเรื่องการติดต่อของเชื้อเอชไอวี เพื่อนำไปสู่การป้องกัน ตนเอง และสร้างความมั่นใจในการอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้อเอดส์
10. รู้ว่าเสี่ยง	1. เพื่อเข้าใจปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจทำหรือไม่ทำพฤติกรรมของบุคคล 2. ตระหนักว่าความรู้อย่างเดียวไม่เพียงพอต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม 3. เข้าใจขั้นตอนของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และการสร้างการเรียนรู้ที่สอดคล้องและนำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมบุคคล

กิจกรรม	วัตถุประสงค์
11. เก้าคำถาม	1. เข้าใจว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องธรรมชาติและเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต 2. ตระหนักว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องรสนิยมส่วนบุคคล 3. วิเคราะห์ความคาดหวังต่อหญิงชายและโอกาสเรียนรู้ การแสดงออกและพฤติกรรมของหญิงชายในสังคม
12. เลือกข้าง	1. ตระหนักถึงทัศนะและการให้คุณค่าในเรื่องเพศของตนเอง 2. ตระหนักว่าแต่ละคนอาจมีทัศนะที่แตกต่างกันได้ 3. วิเคราะห์ผลกระทบที่ตามมาจากค่านิยมเรื่องเพศในสังคม
13. ต้นกับอ้อ	1. วิเคราะห์การตัดสินใจโดยคำนึงถึงผลที่ตามมาอย่างรอบด้าน ทั้งผลบวกและลบ 2. อธิบายวิธีการป้องกันโรคและการตั้งครรภ์ เมื่อประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นและระบุการป้องกันผลที่ไม่ต้องการ 3. ยกตัวอย่างวิธีการจัดการหรือลดผลกระทบจากปัญหาที่ไม่คาดคิด

กิจกรรม	วัตถุประสงค์
14. ช่วยเจเจผ่าทางตัน	1. บอกวิธีแสดงความเห็นใจ ปลอบโยนผู้ที่อยู่ในภาวะวิกฤติทางอารมณ์ให้เกิดสติคิดหาทางแก้ไข 2. บอกแหล่งข้อมูลข่าวสารที่ให้คำปรึกษาปัญหาชีวิตวัยรุ่น 3. บอกได้ว่ามีโอกาสใดบ้างที่จะทำให้เกิดการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ และบอกวิธีป้องกัน
15. คุยกันได้มั๊ย	1. บอกความรู้สึกของตนได้เมื่อรู้สึกขับข้องใจ 2. บอกวิธีการสื่อสารเพื่อลดความขัดแย้ง 3. กล้าเผชิญปัญหาหรืออุปสรรคในการสื่อสารกับคนรอบข้าง
16. ปรึกษาใครดี	1. วิเคราะห์ปัญหาการล่วงละเมิดทางเพศที่อาจเกิดขึ้นในชีวิตวัยรุ่น 2. รู้แหล่งช่วยเหลือและสามารถหาความช่วยเหลือได้เมื่อเผชิญปัญหา
17. การวางแผนการปฏิบัติการให้ความรู้เพื่อน	เพื่อเป็นการกำหนดแผนการปฏิบัติการให้ความรู้ร่วมกัน
18. ฝึกปฏิบัติ “การให้ความรู้เพื่อนตัวต่อตัว”	เพื่อให้แกนนำเยาวชนมีทักษะและเกิดความมั่นใจในการนำความรู้ไปถ่ายทอดให้กับเพื่อน
19. ประเมินผลการจัดกิจกรรม	เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้สะท้อนการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

สรุปผลการเก็บข้อมูลเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 ขอนแก่น, 22 พฤษภาคม 2559.

สรุปรายงานการอบรมการปรับฐานคิดและมุมมองเรื่องเพศแก่ทีม Setting และคณะทำงานจังหวัด ระหว่างวันที่ 27-28 ตุลาคม 2560 ณ โรงแรมมันตราวารี จังหวัดขอนแก่น

สรุปรายงานการอบรมการอบรมให้ความรู้เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ทางเลือกในการป้องกันตนเองและการวางแผนครอบครัวทีม Setting และคณะทำงานจังหวัด ระหว่างวันที่ 17-18 พฤศจิกายน 2560 ณ โรงแรมมันตราวารี จ.ขอนแก่น

สรุปรายงานทักษะการสื่อสาร การหนุนเสริมการทำงานของแกนนำเยาวชน ระหว่างวันที่ 26-27 มกราคม 2560 ณ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น

สรุปรายงานการประชุมการออกแบบหลักสูตรอบรมแกนนำ ระหว่างวันที่ 1, 15 มีนาคม 2560 ณ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น

สรุปรายงานการจัดอบรมแกนนำเยาวชนเรื่องให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ทางเลือกในการป้องกันตนเอง และการวางแผนครอบครัว แก่แกนนำเด็กและเยาวชนระหว่างวันที่ 29-30 เมษายน 2560 ณ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 4 จังหวัดขอนแก่น

สรุปรายงานการจัดอบรมแกนนำเยาวชนเรื่องทักษะเทคนิคการให้ความรู้เพื่อนเด็กและเยาวชน ระหว่างวันที่6-7 พฤษภาคม 2560 ณ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น

สรุปรายงานการออกแบบสื่อที่จะใช้ในการทำงานกิกรรมกับเยาวชนในศูนย์ฝึกฯ วันที่ 14 กรกฎาคม 2560 ณ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น

สรุปรายงานการสรุปบทเรียนการทำงานโครงการสร้างเสริมสุขภาวะทางเพศในศูนย์ฝึกฯ วันที่ 22-23 ธันวาคม 2560 ณ ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 4 จังหวัดขอนแก่น